

Universitätsbibliothek Wuppertal

Iulianu Autokratoros Ta Sōzomena, Kai Tu En Agiois Kyrillu Archiepiskopu Alexandreias Pros Ta Tu En Atheois Iulianu Logoi Deka

Julian <Römisches Reich, Kaiser>

Lipsiae, Anno MDCXCVI.

Oratio VI.

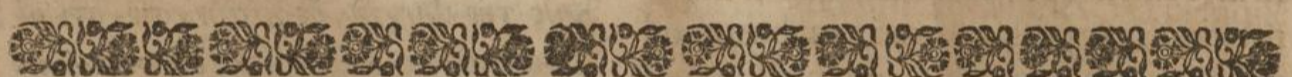
Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1694](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1694)

δῆσα, ζωογόνε Θεά, καὶ μήτις, καὶ πρῶ-
 νοία, καὶ τῶν ἡμετέρων ψυχῶν δημιου-
 γέ· ὦ τὴν μέγαν Διόνυσον ἀγαπῶσα,
 καὶ τὸν Ἄττιν ἐκλεθέντα περιωσαμέ-
 νη, καὶ πάλιν αὐτὸν εἰς τὸ γῆς ἄντρον κα-
 ταδύμενον ἐπανάγουσα· ὦ πάντων
 μὲν ἀγαθῶν τοῖς νοεροῖς ἡγεμένη θε-
 οῖς, πάντων δὲ ἀποπληρῆσά τ' αἰδη-
 τὸν κόσμον, πάντα δὲ ἡμῶν ἐν πᾶσιν ἀ-
 γαθὰ χαρισαμένη. δίδε πᾶσι μὲν ἀν-
 θρώποις εὐδαιμονίαν, ἧς τὸ κεφάλαιον
 ἢ τῶν θεῶν γνῶσις ἐστὶ· κοινῇ δὲ τῶν Ῥω-
 μαίων δήμῳ, μάλιστα μὲν ἀπορίψασθαι
 τὴν ἀθεότητος τὴν κηλίδα· πρὸς δὲ καὶ τὴν
 τύχην εὐμενῆ συνδιακυβερώσαν αὐτῶν
 τὰ τ' ἀρχῆς πολλὰς χιλιάδας ἐτῶν· Ἐ-
 μοὶ δὲ μαρπὸν γενέσθαι τὴν περὶ σε θερα-
 πείας, ἀλήθειαν ἐν τοῖς περὶ θεῶν δόγ-
 μασιν· ἐν θεουργίᾳ τελειότηλα· πάντων
 προσερχόμεθα περὶ τὰς ἔργων, οἷς πο-
 λιτικὰς καὶ στρατιωτικὰς τάξεις ἀρετὴν μετ'
 τὴν ἀγαθῆς τύχης, καὶ τὸ βίβρα πέρασ ἀ-
 λυπόντες, καὶ εὐδόκιμον μετ' ἀγαθῆς ἐλ-
 πίδος τῆς ἐπὶ τῇ παρ' ὑμᾶς πορείᾳ.

derivans, Diva genialis, consilium, & provi-
 dentia, nostrarum procreatrix animarum! o
 magni illius amore capta Bacchi! quæ &
 Attin expositum servasti; & eundem rur-
 sus, cum in speluncam terræ delapsus esset,
 eduxisti! ô quæ Diis intelligibilibus præis ad
 omnia bonorum genera, & subjectum hunc
 sensibus mundum bonis itidem impleo
 omnibus: nobis denique omnia in omnibus
 bona largiris! da felicitatem mortalibus u-
 niversis, cujus caput est Deorum cognitio:
 publice præsertim Romano populo conce-
 de, ut illam impietatis ac Deorum contem-
 tus maculam abstergat: tum prosperam be-
 nevolamque fortunam, quæ cum eo mul-
 tis annorum millibus moderetur imperi-
 um. Mihi vero præcipuus hic a te mei in
 te fructus obsequii contingat; in omnibus de
 Diis decretis ac dogmatibus veritas; in sa-
 cris administrandis perfectio; in actionibus
 omnibus, quibus fungimur, tam circa civi-
 les quam militares administrationes, cum
 secunda fortuna virtus; vita denique dolo-
 ris expers, & illustris exitus, cum bona meæ
 hinc ad vos perfectionis fiducia conjun-
 ctus.

ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ
 ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ
 ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΠΑΙΔΕΥΤΟΥΣ ΚΥΝΑΣ.
 JULIANI IMP.
 ADVERSUS IMPERITOS CANES,
 HOC EST, CYNICOS.

ΛΟΓΟΣ 5.

ORATIO VI.

Ευπαρίσιος 14, 68
 ed. Bonn.

ΑΝΩ ποταμῶν, τῆτο δὴ
 τὸ τῆς παροιμίας. ἀνὴρ
 Κυνικός Διογένη Φησὶ κε-
 νόδοξον καὶ ψυχρολου-
 τεῖν εἰ βούλεται, σφόδρα ἐρρωμένος
 τὸ σῶμα, καὶ σφριγῶν, καὶ τὴν ἡλικίαν ἀ-

IN fontes retro flumina: vetus
 ut proverbium usurpem. Ho-
 mo ecce Cynicus Diogenem
 vanitatis accusat: & frigida la-
 vari renuit; cum alioqui valido corpore sit
 ac bene habito, & in ætatis flore constitu-
 tus;

tus; ne quid mali patiatür: præsertim cum A
sol ad æstivum solstitium accedat: quinet-
iam polypodis esum irridet: Diogenem ve-
ro vecordiae arrogantiaeque suæ dedisse pœ-
nas affirmat; qui cibo isto, perinde ac cicuta
haustu, sit extinctus. Usque adeo vero
in studio sapientiæ progressus est, ut illud
compertum habeat, malum esse mortem.
Atqui nescire se istud sapiens ille Socrates
existimabat, & post Socratem Diogenes.
Hic enim ægrotanti ac desperato propemodum
Antistheni pugionem his verbis obtulit: si quid
amici opera indiges. Adeo B
mortem ille neque formidinis, neque doloris
habere quicquam putabat. Nos autem, ad quos
baculus inde pervenit, præ exquisitiore sapientia
non dubitamus, quin mors aspera sit & molesta;
ægrotatio vero morte ipsa sit molestior; algere
denique ægrotatione difficilius. Nam qui morbo
laborat, nonnunquam molliuscule curatur,
ita ut in meras delicias ægrotatio ipsa vertatur;
præsertim si sit locuples ægrotus. Equidem
memini me certos homines videre, qui se in
morbis ipsis delicatius, quam in sanitate, curarent:
quamvis tñ alioqui splendidissime viverent.
Quamobrem dixi aliquando sodalibus quibusdam
meis, satius illis videri servis esse, quam dominis;
& ut lilio nudiores summa in egestate viverent,
quam iis opibus abundarent. Illud enim si
contingeret, una eos ægrotandi ac deliciis
utendi finem esse facturos. Ad eum itaque
modum factum ac delicias in morbo præ se
ferre, plerique honestum sibi ac speciosum
putant. At ille, qui algorem caloremque
sustinet, nonne majori, quam qui ægrotat,
in calamitate vivit? Certe quidem intolerabili
dolore cruciatur.

Age vero nos quæ de Cynicis a præceptoribus
didicimus, in medium consideranda proponamus
iis, qui ad illud se vivendi genus applicare
student. Quibus si quidem persuadere
possumus, nihilo, mea quidem sententia,
deteriores erunt qui Cyni-

κμάζων· ὡς ἂν μή τι κακὸν λάβῃ. καὶ
τὰ ὅσα θεῶν ἑστῶν θερμῶν τροπαῖς ἤδη
προσιόντι. ἀλλὰ καὶ τὴν ἐδωδὴν τῆ
πολύποδος κωμωδεῖ καὶ φησι τὸν Διο-
γενεῖ τὴν ἀνοίας καὶ κενοδοξίας ἐκτελική-
ναι δίκας, ὡς περὶ ὑπὸ κωνεία, τῆς τρο-
φῆς διαφθαρέντα. Οὕτω πόρρω που
σοφίας ἐλαύνει· ὥστε ἐπίσταται σαφῶς
ὅτι κακὸν ὁ θάνατος. τὸτο δὲ ἀγνοεῖν
ὑπελάμβανεν ὁ σοφὸς Σωκράτης, ἀλλὰ
καὶ μετ' ἐκείνου Διογενεῖς. ἀρρωστῶν-
τι γοῦν, φησὶν, Ἀντιθένης μακρὰν καὶ δυσ-
ανάληπτον ἀρρώστιαν, ξιφίδιον ἐπέ-
δωκεν ὁ Διογενεῖς, εἰπὼν; εἰ φίλος χη-
ρὸς ὑπεργίας· ἔτιως εἴδεν ὡς δεινὸν
ἐκεῖνον, εἰ δὲ ἀλγεινὸν τὸ θάνατον. Ἀλλ'
ἡμεῖς οἱ τὸ σκῆπτρον ἐκείθεν παραλα-
βόντες, ὑπὸ μείζονος σοφίας ἴσμεν ὅτι
χαλεπὸν ὁ θάνατος. καὶ τὸ νοσεῖν δει-
νότερον αὐτῷ φησὶ τῆς θανάτου. τὸ ρι-
γοῦν δὲ χαλεπώτερον τῆς νοσεῖν. ὁμῶς
γὰρ νοσῶν, μαλακῶς ἔσθ' ὅτε θερα-
πεύεται, ὥστε εἰς γένεσθαι λυφὴν αὐ-
τόχημα τὴν ἀρρώστιαν ἄλλως τε καὶ
ἢ πλούσιος. ἐθεασάμην τοι καὶ αὐτὸς,
νὴ Δία, τρυφῶντάς τινας ἐν ταῖς νόσοις
μᾶλλον, ἢ τούτους αὐτὸς ὑγιαίνουσας.
καὶ τοι γε ἡ τότε λαμπρῶς ἐτρυφῶν.
Ὅθεν μοι καὶ παρέστη πρὸς τινας τῶν ἐ-
ταίρων εἰπεῖν· ὡς τούτοις ἀμεινον ἦν οἰ-
κείας γενέσθαι μᾶλλον, ἢ δεσπότας·
καὶ πένεσθαι τῆς κείνου γυμνολέροισ ἔ-
σσω, ἢ πλεῖν, ὡς περὶ νῦν. ἢ γὰρ ἂν ἐ-
παύσαντο νοσοῦντες ἅπαντα καὶ τρυφῶν-
τες. τὸ μὲν δὴ νοσοῦντες, καὶ νοση-
λεύεσθαι τρυφῆλῶς οὕτωςί τινας
ἐν καλῶ ποιούσιν. Ἄνθρωπος δὲ τῆς κρύ-
ας ἀνεχόμενος, καὶ θάλπει καρτε-
ρῶν, ἔχει καὶ τῶν νοσούντων ἀθλιώτερον
πράττει; ἀλγεῖ γὰρ ἀπαραμύθητα.

Δεῦρο οὖν ἡμεῖς ὑπὲρ τῶν Κυνικῶν,
ὅποσα διδασκάλων ἠέξασαμεν, ἐν κοι-
νῶ καταθῶμεν σιοπεῖν τοῖς ἐπὶ τὸν βί-
ον ἴσσι τῆτον. οἷς εἰ μὲν πείθην εὐ οἶδα,
αὐτῶν οἱ γε νῦν ἐπιχρηστέες κινύζων ἐ-
σονται

Ἡλίου

σουλαι χείρους· ἀπειθοῦντες δὲ, εἰ μὲν
 οὐκ ἔστι λαμπρὸν καὶ σεμνὸν ἐπιηδύσει-
 αν, ὑπερφωνοῦντες τὸν λόγον τὸν ἡ-
 μέτερον, οὐκ ἐπιτοῖς ῥήμασιν, ἀλλὰ τοῖς
 ἔργοις· εἴτεν ἐμπόδιον ὃ γε ἡμέτερος
 οἴσει λόγῳ. Εἰ δὲ ὑπὸ λιχνείας, ἢ
 μαλακίας· ἢ, τὸ κεφάλαιον ἢ εἶπω
 ξυνηλῶν ἐν βραχεῖ, τῆς σωματικῆς ἡδ-
 νῆς δεδουλωμένοι, τῶν λόγων ὀλιγω-
 ρήσιν, προκαταγελάσαντες ὥσπερ
 ἐνόσπε τῶν παιδευθῆντων, καὶ τῶν δικα-
 σιῶν οἱ κύνες τοῖς προπυλαίοις προσ-
 κρούσιν· ἢ Φρονίτις Ἰππωκλείδῃ καὶ ἄ-
 ῥα δὲ τῶν κυνιδίων ἡμῶν μέλη τὰ τοιαῦ-
 τα πλημμελῶντων. Δεῦρο ἐν ἄνωθεν
 ἐν κεφαλαίοις διεξέλθωμεν ἐφεξῆς τὸ
 λόγον· ἵνα ὑπὲρ ἑκάστου τὸ προσῆκον
 ἀποδιδόντες ἀλλοῖ τε εὐκολώτερον ἀ-
 περγασώμεθα τῶν ὅπερ διενόηθη-
 μεν καὶ σοι ποιήσωμεν εὐπαρακολέθη-
 τον. Οὐκ ἐνέπειδὴ τὸ Κυνισμὸν εἶδος τι
 φιλοσοφίας εἶναι συμῆξεν, ἔτι
 φαυλότατον, καὶ ἀτιμότερον, ἀλλὰ τοῖς
 κρατίστοις ἐνάμιλλον· ὀλίγα πρότερον
 ὑπὲρ αὐτῆς ῥήσειον ἡμῶν ἐστὶ τῆς φιλοσο-
 φίας.

Ἡ τῶν θεῶν εἰς ἀνθρώπους δόσις ἄ-
 μα φανώτατα περὶ δια Προμηθέως ἐξ
 Ἡλίου καὶ Ἐρμῆ μερίδος, ἔχ' ἑτερόν
 ἐστὶ παρὰ τὴν τῶν λόγων καὶ τῆς διανομῆς.
 Ὅ γὰρ τοι Προμηθεύς, ἢ πάντα ἐπι-
 τροπέυσσα τὰ θνητὰ πρόνοια, πνεῦ-
 μα ἔνθερμον, ὥσπερ ὄργανον, ὑπο-
 βάλλουσα τῇ φύσει, ἀπασιν μετέδω-
 κεν ἀσωμάτου λόγου. Μετέσχε δὲ
 ἑκάστον οὐκ ἠδύνατο· τὰ μὲν ἀψυχα
 σώματα τῆς ἐξέως μόνον· τὰ φυτὰ
 δὲ ἤδη, καὶ σώματα· τὰ ζῶα δὲ, ψυ-
 χῆς· ὁ δὲ ἀνθρώπος, καὶ λογικῆς ψυχῆς.
 Εἰσὶ μὲν ἐν οἰμίαν οἶοντα διὰ τούτων
 πάντων ἡκεῖν φύσιν. Εἰσὶ δὲ οἱ καὶ
 κατ' εἶδος τὰύτας διαφέρειν. Ἀλλὰ
 μήπω ἔστο. Μᾶλλον δὲ μηδὲ ἐν τῷ νῦν
 λόγῳ τοῦτο ἐξεταζέσθω, πλην ἐ-

A cum institutum affectant. Sin monenti re-
 pugnent, atque interim egregium quiddam
 ac magnificum usurpent; adeo ut oratio-
 nem nostram non verbis, sed rebus ipsis
 factisque superent; nihil hæc illis obstabit
 oratio. Sin est autem ut præ liguriendi cupi-
 piditate ac mollicie; aut, ut uno verbo sum-
 matimque complectar, corporis voluptati-
 bus irretiti sermones istos contemnant ac
 ludibrio habeant: quemadmodum ad scho-
 larum vel judicialium basilicarum fores me-
 jere canes assolent: nihil, ut est in proverbio,
 ista curat Hippoclidēs, uti neque catulos,
 dum ista committunt, magnopere curamus.
 Quocirca repetito altius orationis initio,
 eam certa in capita dividamus: ut cum uni-
 cuique quod est consentaneum tribuerimus,
 minore negotio quod suscepimus perficere,
 tibi vero ad intelligendum facilius efficere
 possimus. Quoniam igitur Cynicorum pro-
 fessio philosophiæ quædam est secta; nec
 ea quidem vilissima omnium & abjectissi-
 ma, sed cum præstantissimis quibusque
 comparanda; pauca prius de universo philo-
 sophiæ genere dicenda sunt.

Donum illud a Diis immortalibus in hu-
 manum genus profectum, quod splendi-
 dissimo cum igne Prometheus a Sole, una
 cum Mercurii portione transtulit, nihil est
 aliud, quam rationis mentisque distributio.
 Etenim Prometheus, hoc est caducarum,
 ac mortalium rerum moderatrix illa provi-
 dentia, cum calidum spiritum velut instru-
 mentum naturæ subjecisset, expertem cor-
 poris rationem omnibus impertivit. Hujus
 vero, pro eo ac poterat, unumquodque par-
 ticeps est factum. Nam inanima corpora
 solam affectionem usurparunt: stirpes ipsæ
 præterea corpus: at animalibus anima ces-
 sit: homo denique ratione præditum ani-
 mum fortitus est. Ac sunt nonnulli, qui hæc
 omnia pervadere unam ac singularem natu-
 ram existimant: alii eadem illa discrepare
 forma. Sed hæc nondum attingamus. Imo
 vero hac in oratione eatenus tantum illud
 inqui-

inquiramus, quatenus philosophiam, sive, A ut quidam arbitrantur, artem artium, & scientiarum scientiam; sive perfectam, quoad licet, cum Diis similitudinem esse censeas: sive istud ipsum, quod Apollo Pythius respondit: *Nosce te ipsum*; nihil ad præsens negotium refert. Hæc enim omnia magnopere invicem consentire videntur. Sed imprimis illud expendamus Apollinis oraculum: *Nosce te ipsum*; quoniam quidem divinum hoc videtur esse præceptum. Igitur qui se ipsum norit, primum animam suam, deinde corpus suum cognoscet. Neque hoc satis habebit discere: hominem esse animam corpore utentem; verum etiam animæ naturam ipsius, tum ejus vires ac facultates indagabit. Sed neque hoc contentus uno, etiam illud quicquid in nobis est anima præstantius ac divinius; quod a nullo edocti divinum nescio quid esse suspicamur omnes, & in cælo, tanquam in domicilio, collocamus; investigare conabitur. Post hæc ulterius progressus corporis principia contemplabitur: compositumne sit, an simplex, tum via & ratione procedens, compagem illius, & concentum, affectionem, vim, ac cætera denique, quibus ad sui conservationem opus habet, inquiret. Quinetiam nonnullarum artium principia scrutabitur, quibus ad tuendum sese corpus utitur: cujusmodi sunt medicina, agricultura & id genus reliquæ. Sed nec otiosas illas ac supervacaneas penitus ignorare volet: quandoquidem ad eam animæ partem, quæ affectionibus obnoxia est, mulcendam ac delinendam nonnulla reperta sunt. Nam assidue in illis esse verebitur; idque turpe esse persuasum habebit, ut quod in istis inest molestum ac difficile declinet. Verum universæ cujusmodi tandem illa sint, & ad quas animæ partes sint accommodata, non nesciet. Vide autem an non breve dictum illud, *Nosce te ipsum*; cum scientiæ omnium artium præeat, tum generales rerum rationes contineat. Nimirum tam divina propter illam, quæ nobis est insita, divinitatis parti-

κείνη χάρις, ὅτι τὴν Φιλοσοφίαν, εἶθ', ὡς περ τινας ὑπολαμβάνουσι, τέχνην τεχνῶν, καὶ ἐπισήμην ἐπισημῶν· εἴτε ὁμοίωσιν θεῶν κατὰ τὸ δυνατόν. Εἶθ' ὅπερ ὁ Πύθιος εἶπε, γινῶθι σαυτὸν, ὑπολάβοι τις, εἴθ' ἐν δίοισι πρὸς τὸ λόγον ἅπαντα γὰρ ταῦτα φαίνεσθαι πρὸς ἀλλήλα, καὶ μάλα οἰκείως ἔχοντα. Ἄρξάμεθα δὲ πρῶτον ἀπὸ τῆς, γινῶθι σαυτὸν· ἐπειδὴ καὶ θεῖόν ἐστι τῆτο τὸ παρακέλευσμα. εἴθ' ὁ γινώσκων ἀυτὸν, εἴσεται μὲν περὶ ψυχῆς· εἴσεται δὲ καὶ περὶ σώματος. Καὶ τῆτο ἴσα ἀρκέσι μόνον, ὡς ἐστὶν ἄνθρωπος ψυχὴ χρωμένη σώματι, μαθεῖν· ἀλλὰ καὶ ἀυτῆς τῆς ψυχῆς ἐπελεύσει τὴν ἐσίαν· ἔπειτα ἀνιχνεύσει τὰς δυνάμεις. Καὶ εἰ δὲ τῆτο μόνον ἀρκέσι αὐτῆς· ἀλλὰ καὶ εἴ τι τῆς ψυχῆς ἐν ἡμῖν ἐστὶ κρεῖττον καὶ θεϊότερον· ὅπερ δὴ πάντες ἀδιδάκτως πειθόμενοι, θεῖόν τι εἶναι νομίζομεν· καὶ τῆτο ἐνιδρυθῆς πάντες ἐρανῶ κοινῶς ὑπολαμβάνομεν. Ἐπιὼν δὲ αὐτῆς τὰς ἀρχὰς τοῦ σώματος σιέψατο, εἴτε σύνθετον, εἴτε ἀπλὸν ἐστὶν, εἴτα ὁδῶ προβαίνων, ὑπέριτε ἀρμονίας αὐτῆς, καὶ πάθους, καὶ δυνάμεως, καὶ πάντων ἀπλῶς ὧν δεῖται πρὸς διαμονήν. Ἐπιβλέψῃ δὲ τὸ μῆτρον καὶ ἀρχαῖς τεχνῶν ἐνίων, ὅφ' ὧν βοηθεῖται πρὸς διαμονήν τὸ σῶμα οἶον ἰατρικῆς, γεωργίας, ἐτέρων τοιῶν εἰ μὴν εἰ δὲ τῶν ἀχρήστων, καὶ περιττῶν τι παντᾶσιν ἀγνοήσῃ. ἐπεὶ καὶ τὰ πρὸς κολακείαν εἰς παθητικῆς τῆς ψυχῆς ἡμῶν ἐπιπενόηται. προσλιπαρήσαι μὲν γὰρ τῆτοις ἀποικνήσῃ, δίσχρον οἰόμενον τὸ τοιῶτον, τὸ δοκεῖν ἐργῶδες ἐν αὐτοῖς φεύγων. τὸ δ' ὅλον, ὅποια ἅτλα δοκεῖ, καὶ οἷς τισιν ἀρμότῃ τῆς ψυχῆς μέρεσιν, εἰ ἀγνοήσῃ. Σκόπει δὲ εἰ μὴ τὸ εἰσαυτὸν γινῶναι, πάσης μὲν ἐπισήμης, πάσης δὲ τέχνης ἡγεῖται τε ἅμα, καὶ τῆς καθόλου λόγους συνείληθε. Τὰ τε γὰρ θεῖα διὰ τῆς ἐνούσης ἡμῖν θείας

ας μερίδῳ, τὰ τε θνήσκει δια τῆς
θνητοειδῆς μοίρας. " πρὸς τούτοις ἔ-
φη, τὰ μεταξύ τοῦ ζῶν εἶναι τὸν
ἀνθρώπον· τῷ μὲν καθ' ἑκαστον θνήσκον,
τῷ παντὶ δὲ ἀθάνατον, καὶ μὲν τοι,
καὶ τὸν ἕνα, καὶ τὸν καθ' ἑκαστον,
συγκείσθαι ἐκ θνητῆς, καὶ ἀθανάτου
μερίδῳ.

ρ. 135 "Οτι μὲν τοι καὶ τὸ, πῶς θεῶν κατὰ δύ-
ναμιν ὁμοιοῦσθαι οὐκ ἄλλο τί ἐστιν, ἢ
τὸ τὴν ἐφικτὴν ἀνθρώποις γνῶσιν τῶν
ὄντων περιποιήσασθαι· πρόδηλον ἐν-
τεῦθεν. Οὐ γὰρ ἐπὶ πλούτῳ χρη-
μάτων τὸ θεῖον μακαρίζομεν· εἰδὲ ἐπὶ
ἄλλῳ τινὶ τῶν νομιζομένων ἀγαθῶν
ἀλλ' ὅπερ Ὀμηρὸς φησι.

Odyss. -- Θεοὶ δὲ τε πάντα ἴσασι.

Δ. υ. 379. καὶ μὲν τοι, καὶ περὶ ἔ Διὸς

IIad. Ἄλλα Ζεὺς πρότερον γεγόνει, καὶ
N. υ. 355. πλείονα ἢ ἡδὲ.

Ἐπισήμη γὰρ ἡμῶν οἱ θεοὶ διαφέρου-
σι. ἡγεῖται γὰρ ἴσως καὶ αὐτοῖς τῶν
καλῶν τὸ ἀβλοῦς γινώσκον. ὅσω δὲ
κρείττονες ἡμῶν εἰσι τὴν ἐσίαν, τοσά-
τω γνόβες ἐαυτοῦς ἴσχουσι τῶν βελ-
τιόνων ἐπισήμην. Μηδεὶς ἐν ἡμῶν τὴν
φιλοσοφίαν εἰς πολλὰ διαρείτω, μη-
δὲ εἰς πολλὰ τεμνέτω· μάλλον δὲ μὴ

ρ. 135 πολλὰς ἐκ μιᾶς ποιείτω. ὡς περ γὰρ
ἀλήθεια μία, οὕτω δὲ καὶ φιλοσοφία.

θαύμαστον δὲ εἰ κατ' ἄλλας καὶ
ἄλλας ὁδοὺς ἐπ' αὐτὴν πορευόμεθα.
ἐπεὶ καὶ ἂν τις θέλη τῶν ξένων, ἢ
ναὶ μὰ Δία, ἢ πάσαις πολιῶν, ἐπαν-
ελθεῖν εἰς Ἀθήνας, δύναίτο μὲν καὶ
πλεῖν, καὶ βαδίζειν. ὁδεύων δὲ, οἶμαι,
διὰ γῆς, ἢ ταῖς πλατείαις χρῆσθαι λε-
ωφόροις ἢ ταῖς ἀτραποῖς καὶ συντό-
μοις ὁδοῖς καὶ πλεῖν μὲν τοι δυνατόν
παρὰ τὰς αἰγιαλοὺς· καὶ δὲ, κατὰ ἢ

Od. 3, 174 Πύλιον γέροντα, τέμνοντα πέλαγος
μέσον. Μὴ δὲ τῆτό τις ἡμῶν προφερέ-
τω, εἴ τις τῶν κατ' αὐτὰς ἰόντων τὰς ὁ-
δὸς ἀπεπλανήθησαν, καὶ ἀλλὰ χεῖρα

A culam; quam mortalia, propter eam, quam
fortiti sumus, naturam conditionemque
mortalem. Præter hæc vero mediij cuius-
dam inter animalia generis est homo: idem-
que, singillatim si spectetur, mortalis: uni-
verse autem consideratus, immortalis est:
imo vero unus, ac singularis quilibet ex
mortali, & immortalij parte contextus est.

B Jam Dei, quoad licet, similitudinem ex-
primere nihil aliud esse, quam illam rerum
omnium cognitionem assequi, ad quam ho-
minum natura potest pertingere; ex eo per-
spicue constabit. Etenim neque propter
divitiarum possessionem beatum prædica-
mus Deum: neque propter aliud quodvis
eorum, quæ in bonis vulgo numerantur;
sed ob illud ipsum, quod Homerus his ver-
bis expressit:

-- Deiporro omnia norunt.

tum de Jove:
*Juppiter at senior cunctis, & plura scie-
bat.*

C Scientia quippe Deorum nobis genus ante-
cessit. Ac fortassis etiam inter illos primum
ac præstantissimum bonorum omnium est,
semetipsos cognoscere. Quare quo natu-
ra sunt nobis excellentiores, tanto cum se
ipsos norunt, meliorum rerum scientia per-
fruantur. Quocirca philosophiam nobis
plures in partes nemo dividat: vel potius
plures ex una non faciat. Ut enim veritas
una est; ita & philosophia. Quanquam ni-
hil mirum debet videri, si per alias at-

D que alias vias ad illam perveniamus om-
nes. Nam & si qui peregrinus, aut ve-
terum utique civium quispiam, Athenas ve-
lit reverti; potest eo navibus, aut itinere ter-
restri contendere: ita ut terra progrediens
publicis utatur viis, aut calles & itinerum
compendia sectetur; itidemque navigando
potest oram legere, vel Pylîi senis exemplo,
per altum mare pervenire. Sed nec illud
nobis debet obijci, quod nonnulli easdem
vias secuti, a recto tramite aliquo alio aber-
rantes

rantes deflexerint: & sic, tanquam a Circe, A aut Lotophagis, hoc est voluptatis, aut gloriae, aut blandimenti alterius illecebris capti, progredi ultra destiterunt, & ad finem pergere. Etenim uniuscujusque sectae principes aspiciat ille, & quam sint omnia consentanea cognosceret.

Quocirca Delphicus Deus, *nosce te ipsum*, praecipit. At Heraclitus: *me ipsum*, inquit, scrutatus sum. Pythagoras vero, & qui deinceps ab illo ad Theophrastum extiterunt, Philosophiam esse definirunt divinam, quoad licet, similitudinem assequi, quod & Aristoteli placuit. Nam quod aliquando nos obtinemus, hoc Deus habet in sese perpetuo. Et vero ridiculum est dicere, Deum nescire semetipsum. Etenim caeterarum rerum, si se ipsum ignoraret, nullam omnino cognosceret. Est enim ipse omnia: siquidem & in se ipso, & apud sese eorum, quae utcunque sunt, omnium causas complectitur: siue immortalium immortales: siue caducarum minime mortales & caducas, sed sempiternas & constantes: quae sunt ipsis generationis perpetuae causae. Verum altior ac sublimior est ista disputatio.

Quod autem una ac singularis sit veritas, unaque Philosophia; cujus omnes illi sunt amatores, quorum paulo ante meminimus; nec non ii, quorum nomen jure hoc loco memorabitur: Citensis Zenonis discipulos intelligo: qui cum civitates animadverterent meram illam nimiamque Canis, hoc est Cynicae sectae, libertatem averfari, quibusdam illam integumentis involucrisque texerunt; nimirum rei domesticae cura, opum comparandarum studio, uxoris contubernio, ac prolis educatione. Quod eo animo fecisse videntur, ut hoc Philosophiae genus proxime ad civitatum custodiam adhiberent. Quod autem hoc in dicto, *Nosce te ipsum*, caput summamque Philosophiae constituerint, non solum ex iis commentariis, quae de ea reprodiderunt, potes, si lubet, intelligere; sed etiam evidentius id ipsum ex philosophiae fine cognosces. Nam consenta-

γενόμενοι, καθάπερ ὑπὸ τῆς Κίρκης, ἢ τῶν Λωτοφάγων ἠδονῆς, ἢ δόξης, ἢ τι-
νῶν ἄλλων δελεασθέντες, ἀπελείφθη-
σαν τῶν πρὸς τὴν βαδίξω, καὶ ἐφικνεῖ-
σθαι τῶν τέλους. πρῶτεύσαντας δὲ ἐν ἐ-
κάστῃ τῶν ἀρέσεων σκόπεῖται καὶ πᾶν-
τα εὐρήσει σύμφωνα.

Οὐκ ἔνδον μὲν Δελφοῖς θεός τὸ γνῶ-
θι σαυτὸν, πρᾶγορεύει. Ἡρακλεῖ δὲ
δὲ, ἐδίκησά μιν ἐμῶ τόν. ἀλλὰ καὶ Πυ-
θαγόρας, οἷ τε ἀπ' ἐκεῖνος μέχρι Θεο-
φράστου, τὸ καὶ δύναμιν ὁμοιοῦσθαι θεῶν
Φασί, καὶ ὅτι καὶ Ἀριστοτέλης. Ὅτι ἡ-
μεῖς πόλε, τῶ τὸ θεός αἰεὶ γελοῖον εἶναι
θεὸν ἑαυτὸν μὴ εἰδέναι κομιδῆ γὰρ ε-
ὐδὲν εἰσεῖναι τῶν ἄλλων, εἶπερ ἑαυτὸν ἀ-
γνωσθῆναι πάντα γὰρ αὐτός ἐστιν. εἶπερ καὶ
ἐν ἑαυτῷ, καὶ παρ' ἑαυτῷ ἔχει τῶν ὁπω-
σῶν ὄντων τὰς αἰτίας. εἴτε ἀθανάτων
ἀθανάτους εἴτε ἐπικλήρων, καὶ θνητῶν, καὶ
ἐπικλήρων αἰδίας δὲ, καὶ μενέσας αἰεὶ, καὶ
τῶ τῶ εἰσὶν αἰτία τῆς αἰετγενεσίας.
ἀλλ' οὐτῶ μὲν ὁ λόγος ἐστὶ μείζων.

Ὅτι δὲ μία τέ ἐστι ἀλήθεια, καὶ φι-
λοσοφία μία. καὶ ταύτης εἰσὶν ἐρα-
σαι ζύμπαντες, ὧν τε ὑπερνήθηται μι-
κρῶ πρῶτερον. ὧν τε ἐν δίκη νῦν εἶποι-
μι ἀν' ἴσνομα. τῶ τῶ Κιλίως ὁμιλητῶν
λέγω. οἷ τὰς πόλεις ἰδόντες ἀποδι-
δρασκέσας τὸ λίαν ἀκραφνές, καὶ
καθαρόν τῆς ἐλευθερίας τῶ κυνός ἐ-
σκέπασαν αὐτὸν, ὡς περ, οἷμαι, παρα-
πέλασμάσιν, οἰκονομία, καὶ τῆ χρημά-
τισιῆ, καὶ τῆ πρὸς τὴν γυναῖκα συνό-
δω, καὶ παιδοτροφία. ὡ, οἷμαι, τῶ τῶ
πόλεσιν αὐτὸν ἐγγύθεν ἐπισήσωσι φύ-
λακα. Ὅτι δὲ τὸ γνῶθι σαυτὸν, κε-
φάλαιον τίθειναι Φιλοσοφίας, καὶ μό-
νον ἐξ ὧν κατεβάλλονται συγγραμμά-
των ὑπὲρ αὐτῶ τούτων, πεισθείς ἀν' εἶ-
περ ἐθέλοις. ἀλλὰ πολὺ πλεονα ἀ-
πὸ τῶ τῆς Φιλοσοφίας τέλους. Τὸ
γὰρ ὁμολογουμένως ζῆν τῆ φύσιν.

τέλῃ ἐποίησαντο. ἔπερ ἔχ οἶόν τε ἄ
 τυχεῖν ἢ ἀγνοοῦντα τίς καὶ ὁποῖ
 πέφυκεν ὁ ἄγνων ὅσιν ἐστίν, ἔκείσε-
 ται δὴ πούθεν ὅ, τι πράττειν ἑαυτῶ
 προσήκει· ὡς περ ἔδὲ τὸ σίδηρον ἀγνο-
 ῶν εἰσελαί εἴτε αὐτῷ τέμνειν, εἴτε μὴ,
 προσήκει καὶ ὅτου δεῖ τῷ σίδηρῳ, πρὸς
 τὸ δύνασθαι τὸ ἑαυτῷ πράττειν. Ἄλλ' ὅ-
 τι μὲν ἡ φιλοσοφία μία τὴν ἐστίν, καὶ
 πάντες, ὡς ἔπ' εἰπεῖν, ἐνός τινος ἐ-
 φιέμενοι, ὁδοῖς ἐπιτῆτο διαφόροις ἡλ-
 θον, ἀπόχρη τοσαῦτα νῦν εἰπεῖν. Ὑ-
 πὲρ δὲ τῷ Κυνισμῷ σκεπτόμενον ἐστίν.

Εἰ μὲν οὖν ἐπεποίητο τοῖς ἀνδράσι
 μετὰ τινος σπουδῆς, ἀλλὰ μὴ μετὰ
 παιδιᾶς τὰ συγγράμματα, τούτοις ἐ-
 χρῆν ἐπόμενον ἐπιχειρεῖν ἕκαστα ὧν
 διανομέμεθα περὶ τῶν πραγμάτων ἐξε-
 τάζειν. Τὸ ἐναντίον δὲ εἰ μὲν ἐφαίνε-
 το τοῖς παλαιοῖς ὁμολογοῦντα, μὴ
 τοι ψευδομαρτυριῶν ἡμῶν ἐπισκῆπτειν
 εἰ δὲ μὴ, τότε ἐξορκίζην αὐτὰ τὸ ἀνοῆς
 ὡς περ Ἀθηναῖοι τὰ ψευδῆ γράμματα
 τῷ Μητρώου. Ἐπεὶ δὲ ἔθεν ἐστίν,
 ὡς ἔφην, τοῖσ' αὖτε ἢ τῷ Στυλλῆ-
 μεναι Διογένους τραγωδία, Φιλίσκος
 τινὸς Αἰγινήτου λέγοντα εἶναι· καὶ, εἰ
 Διογένους δὲ εἶεν, ἔθεν ἀτοπὸν ἐστὶ τὸ
 σοφὸν παίζειν. ἐπεὶ καὶ τῷτο πολλοὶ
 φαίνονται φιλοσόφων ποιήσαντες. ἐ-
 γέλατοί φησι καὶ Δημόκριτος ὁ
 ῶν σπουδάζοντας τῶν ἀνθρώπων. Μὴ
 δὴ πρὸς τὰς παιδιὰς ἀλλῶν ἀποβλέ-
 πων, ὡς περ οἱ μανθάνειν τι σπασθῆναι
 ἡμισα ἐρωήτες, πόλιν παραβάλλοντες
 εὐδαίμονι πολλῶν μὲν ἱερῶν, πολλῶν
 θάπορρητων τελειῶν πλήρη, καὶ μυ-
 ρίων ἔνδον ἱερῶν ἀγνῶν ἐν ἀγνοῖς με-
 νόντων χωρίοις· αὐτῶν τε ἐνέηκα πολλα-
 κισ τούτων· λέγω δὲ τῶν καθαρῶν τὰ
 εἰσω πάντα· τὰ περὶ τὰ, καὶ βδελυ-
 ρὰ, καὶ φαῦλα τὴν πόλεως ἀπεληλά-
 κασι· λαβρὰ δημόσια, καὶ χαλαρὰ τυ-
 πεία, καὶ καπηλεία καὶ πάντα ἀ-
 πλῶς τὰ τοιαῦτα· εἴτα ἄχρι τούτου
 γενομένοις, εἰσω ἡμῶν παρισσιν. Ὁ μὲν
 ἄλλοις τοῖσ' αὖτε ἐνύχων, εἴτα τῷτο οἰ-
 σῶν

tenee naturæ vivere, finem illi esse dixerunt.
 Quem quidem nunquam ille conseque-
 tur, qui quis sit, & cujusmodi sit natus, igno-
 ret. Quisquis enim qui sit nesciat, ne illud
 quidem sciet, quid se ipsum facere deceat.
 Perinde ac qui ferrum ignoret, ignorabit
 insuper utrum eo ad secandum uti, an secus
 oporteat: tum quibus rebus ferrum egeat,
 ut quod suum opus est possit effice-
 re. Quod igitur una sit Philosophia,
 quodque omnes, ut uno verbo complectar,
 ad unum aliquod conspirantes, unumque
 cupientes, variis itineribus eo contendant,
 satis hæc in præsentia dicta sint. De Cyni-
 ca professione consequens est ut agendum
 videatur.

Ac si quidem sectæ illius homines scri-
 pta sua serio, non per ludum & jocum e-
 laborassent, ex illorum nobis autoritate u-
 numquodque disputandum esset, quod de
 eo argumento proponendum putarem. E-
 contrario vero, si quidem veteribus consen-
 tanea viderentur, nequaquam falsi nobis te-
 stimonii crimen impingendum esset; sin mi-
 nus, tum demum ab auribus ea repellere:
 uti Athenienses falsas e Metroo tabulas eji-
 ciunt. Sed quoniam nihil, uti dixi, extat
 ejusmodi. Quæ enim circumferuntur Dio-
 genis Tragædiæ, Philisci cujusdam Ægi-
 netæ esse dicuntur. Et quamvis Diogenis
 ipsius sint, nihil est absurdi ludere sapientem,
 idque multi Philosophi videntur fecisse. Sane
 & Democritum risisse ferunt, cum serio a-
 gentes mortales videret. Ne tu igitur ad il-
 lorum ludos respiciens, ut qui studio dignum
 aliquid perdiscere minime curantes splendi-
 dam ad urbem perveniunt, cum delubris
 plurimis, tum arcanis sacris, atque innume-
 ris sacerdotibus refertam, qui in castis locis
 casti ipsi religiosique habitant, atque hujus
 ipsius causa, uti nimirum quæ intra pomer-
 ia sunt pura sint & sancta, superflua, &
 abominanda, fordidaque omnia sæpius ab
 urbe summovent, balneas publicas, lupa-
 naria, popinas, atque id genus alia: tum qui
 eo accesserint, non ulterius pergunt, neque
 urbem introeunt. Qui enim in illa incidens,
 istud ipsum esse urbem existimet; infelix est,
 si ab

si ab illa fugiat; sed infelicioꝝ adhuc, si in inferiore loco consistat, cum paululum evehliceat, ac Socratem intueri. Utar enim illis ego verbis, quibus Alcibiades, Socratem prædicans. Equidem Cynicam Philosophiæ sectam assero Silenorum esse simillimam, qui in statuariis officinis prostant; quibus artifices fistulas ac tubas attribuunt: quibus apertis, simulacra illa Deorum intus apparent. Quamobrem ne quid nobis contingat ejusmodi; ut in quibus ille lusit, ea pro feriis *ibi tradita reputemus*; (Quamquam est in istis non inutile fortasse quippiam: sed aliud est Cynica ipsa professio, ut paulo post demonstrare conabimur) age opera ipsa contemplantes porro gradiamur; perinde ac venatici canes, qui sagacissime odorantes ferarum vestigia persequuntur.

Principio sectæ illius conditorem ac principem investigare difficile est: etsi nonnullis placet autorem fuisse Antisthenem, aut Diogenem. Verum, quod non inscite dixisse mihi videtur Oenomaus, Cynismus neque Antisthenismus est, neque Diogenismus. Ac generosiores quidam ex illo Canum grege dicitant, magnum illum Herculem, uti cæterorum nobis autorem bonorum fuisse, sic ejus vitæ maximum mortalibus exemplum reliquisse. Ego vero de Diis ipsis, atque iis, qui ad divinam sortem conditionemque translati sunt, religiose loqui cupiens, nonnullos ejusdem ante illum instituti fuisse arbitror, tam apud Græcos ipsos, quam Barbaros. Hoc enim Philosophiæ genus commune, & imprimis naturale videtur, maximeque parabile. Nam id unum requirit, ut quæ bona sunt eligas, amplectenda virtute, fugiendisque vitiis. Ac neque infiniti libri pervolvendi sunt. Eruditio quippe mentem, ut ajunt, docendo conferre non potest: neque aliud ex iis tolerare incommodis, quibus conflictari solent, qui se reliquis sectis addixerint. Verum

θεῖς εἶναι τὴν πόλιν, ἀθλιώτερον μὲν ἀποφυγῶν, ἀθλιώτερον δὲ ἡκίωθαι μέναις ἐξὸν ὑπερβάλλει μικρὸν, ἰδεῖν δὲ Σωκράτην χρῆσομαι γὰρ ἐκείνοις ἐγὼ τοῖς ῥήμασι, οἷς Ἀλκιβιάδης ἐπαίνων Σωκράτην. Φημὶ γὰρ δὴ τὴν Κυνηγὴν Φιλοσοφίαν ὁμοιοτάτην εἶναι τοῖς Σελήνοις τούτοις τοῖς ἐν τοῖς Ἑρμογλυφείοις καθημένους. ἔστι τινὰς ἐργάζονται οἱ δημοῖχοι, σύριγγας ἢ ἀύλους ἔχοντας οἱ δὲ διοικηταὶ ἐνδον φαίνονται ἀγάλατα ἔχοντας θεῶν. ὡς ἂν ἐν μὴ τοῖστον τι πάθωμεν, ὅσα ἐπαῖξε ταῦτα αὐτῶν ἐπαυδακέναι νομισάντες. ἔστι μὲν γάρ τι καὶ ἐν ἐκείνοις ἐκ ἀχρηστοῦ ὁ Κυνηγὸς δὲ ἐστὶν ἕτερον ὡς αὐτὴ μάλα δεῖξαι πειράσομαι. δευροῖωμεν ἐφεξῆς ἀπὸ τῶν ἔργων ὡς περ ἀεζιχνεύσονται κύνες μετὰ θεσπιτὰ θεῖα.

Ἡγεμόνα μὲν δὲ ῥάδιον εὐρεῖν, ἐφ' ὃν ἀνεύγχει χρῆσι πρῶτον αὐτό. εἶμαι δὲ τινες ὑπολαμβάνουσιν Ἀντισθένην τὸτο, καὶ Διογένην προσήκειν τὸτο γὰρ εἰσὶ κεν Οἰνόματι ἔκ ἀτόπως λέγεται. Κυνηγὸς ἔτε Ἀντισθενισμός ἐστι, ἔτε Διογενισμός. Λέγουσι μὲν γὰρ οἱ γενναῖοι τῶν κυνῶν, ὅτι καὶ ὁ μέγας Ἡρακλῆς, ὡς περ ἐν τῶν ἄλλων ἀγαθῶν ἡμῖν τις αἰτία καλέσθαι ἔτω δὲ καὶ τῶν τῶ βίβη παράδειγμα τὸ μέγιστον ἔτι κατέλιπεν ἀνθρώποις. Ἐγὼ δὲ ὑπὲρ τῶν θεῶν, ἢ τῶν εἰς θείαν λῆξιν πορευθέντων εὐφημεῖν ἐθέλων, πείθομαι μὲν ἢ πρὸ τῶν τινῶν ἐκ ἐν Ἑλλήσι μόνον, ἀλλὰ καὶ βαρβάρους. Αὕτη γὰρ ἡ Φιλοσοφία κοινὴ πως εἴποιεν εἶναι καὶ Φυσικωτάτη, καὶ δεῖσθαι ἐθ' ἢς τινῶν ἐν πρᾶγματείας. ἀλλὰ ἀπόχρημόνον ἐλέσθαι τὰ σπυδαῖα, ἀρετῆς ἐπιθυμία καὶ Φυγὴ κακίας: καὶ ἔτε βίβη ἀνελέξαι δεῖμυρίας πολυμαθία γὰρ, φασὶ, νόον δὲ διδάσκει ἔτε ἀλλοτρίοις τῶν παθεῖν, ὅσα καὶ οἷα πάσχοισιν οἱ διὰ τῶν ἄλλων ἀγρέσεων ἰόντες. Ἀλλὰ ἀ-

Κυνηγὸς ὀνομασία ἰσχυρῶς ἀπὸ τῆς ἀποφυγῆς καὶ ἀπὸ τῆς ἀποχρημοσύνης, ὡς ἀπὸ τῆς ἀποφυγῆς καὶ ἀπὸ τῆς ἀποχρημοσύνης.

πόχρη μόνον δύο ταῦτα τῷ Πυθίῳ
 παραινῶν ἀκῶσαι, τὸ γνῶθι σαυ-
 τόν, καὶ παραχάραξον τὸ νόμισμα.
 Πέφηνε γὰρ ἡμῖν ἀρχηγὸς τῆς Φιλοσο-
 φίας, ὡς περ, οἶμαι, τοῖς Ἑλλησι κα-
 τήση τῶν καλῶν ἀπάντων αἰτιῶν, ὁ
 τῆς Ἑλλάδος κοινὸς ἡγεμῶν, καὶ νομο-
 θέτης, καὶ βασιλεὺς, ὁ ἐν Δελφοῖς θεός.
 ὃν ἐπειδὴ μὴ θέμις ἦν τι διαλαθεῖν, εἰδὲ
 ἢ Διογένους ἐπιηδειότης ἔλαθε. πρῶ-
 τρεψε δὲ αὐτὸν, εἰς ὡς περ τῆς ἄλλης
 ἐπεισεν ἐνλείων τὴν παραινέσιν, ἀλλ'
 ἔργῳ διδάσκων ὅ, τι βέλεται συμβο-
 λικῶς διὰ δυοῖν ὀνομάτων, παραχά-
 ραξον, εἰπῶν, τὸ νόμισμα. τὸ γὰρ γνῶ-
 θι σαυτὸν, ἐκ ἐκείνῳ πρῶτον ἀλλὰ καὶ
 τοῖς ἄλλοις ἔφη, καὶ λέγει. πρόκειται
 γὰρ, οἶμαι, τῶν τεμένων. Εὐρήκαμεν
 δὴ τὴν ἀρχηγέτην τῆς Φιλοσοφίας ὡς περ
 καὶ ὁ δαμόνιος φησὶν Ἰάμβλιχῶς
 ἀλλὰ καὶ τῆς κορυφαίας ἐν αὐτῇ, Ἀν-
 ριπ. 199. τισθένη, καὶ Διογένη, καὶ Κρατήν, οἷς τῶν
 βίβισκοπος ἦν καὶ τέλει, αὐτῶν, οἶμαι,
 γνῶναι, καὶ τῶν κενῶν ὑπεριδεῖν δόξων
 ἀληθείας μὲν, ἢ πάντων ἀγαθῶν θεοῖς,
 πάντων δὲ ἀνθρώπων ἡγεῖται, ὅλη, Φα-
 σίν, ἐπιπράξαοθαι τῇ διανοίᾳ. ἦς, οἶ-
 μαι, καὶ Πλάτων, καὶ Πυθαγόρας, καὶ
 Σωκράτης, οἷτε ἐκ τῶν Περιπάτου, καὶ
 Ζήνων ἕνεκα πάντα ὑπέμειναν πόνον.
 αὐτοὺς τεθέλοντες γνῶναι, καὶ μὴ κε-
 νῶν ἐπεδοθαι δόξαις ἀλλὰ τὴν ἐν τοῖς ἔ-
 σιν ἀλήθειαν ἀνιχνεύσαι. Φέρε γὰρ, ἐ-
 πειδὴ πέφηνεν ἐκ ἄλλο μὲν ἐπιτηδεύ-
 σας Πλάτων, ἕτερον δὲ Διογένης, ἐν δὲ
 τι καὶ ταῦτον. Εἰ γὰρ ἔροισί τις τὴν σοφὸν
 Πλάτωνα, τὸ γνῶθι σαυτὸν, ὅπως νε-
 νόμικας ἀξίον; εὐοῖδα ὅτι τῶν πάντων φη-
 σαι. καὶ λέγει δὲ ἐν Ἀλκιβιάδῃ. Δεῦρο
 δὴ τὸ μὲν τῶν φράσον ἡμῶν, ὡς δαμόνιε
 Πλάτων, καὶ θεῶν ἐκγονεῖ τίνα τρόπον
 χρεὶ πρὸς τὰς τῶν πολλῶν διακειῶν δό-
 ξας. ταῦτά τε εἶρε, καὶ ἐτι πρὸς τῶν
 ὅλον ἡμῶν ἐπιτάξαι διαρρήδην ἀναγνῶναι
 τὴν Κρίτων ἀλόγον. εἰ φαίνεται παραι-
 νῶν Σωκράτης μηδὲν φρονίζην ἡμᾶς
 τῶν τοιαύτων. φησὶ γὰρ ἀλλὰ τί ἡμῶν, ὡς
 μακάριε Κρίτων, εἴ τω τῆς τῶν πολλῶν

ἀνθρώποις ἀποκρίσει

A duo ista duntaxat ab Apolline Pythio ad-
 moneri sufficit: *Nosce te ipsum*; & , *Num-
 num falsa*. Quocirca Philosophiæ nobis
 autor est oblatus idem ille, a quo cætera
 in Græcos bona derivata sunt, communis
 Græciæ dux, legislator atque rex, Delphicus
 Deus. Quem cum latere nihil omnino
 posset, ne Diogenis quidem ipse indolem
 ac facultatem ignorabat. Proinde non
 eum, uti reliquos solebat, versibushorta-
 tus est; sed re ipsa quid vellet indicans, dua-
 rum vocum involucris adumbravit:
Nummum, inquit, *falsato*. Nam alterum il-
 lud: *Nosce te ipsum*; non illi primum, sed &
 aliis dixit, usurpatque quotidie. Est enim
 ipso in aditu templi, ut opinor, inscriptum.
 Invenimus itaque Philosophiæ, ut divinus
 alicubi scripsit Jamblichus, conditorem:
 nec non principes illius viros, Antisthenem,
 Diogenem, & Cratetem; quibus hic vitæ
 scopus erat finisque propositus, nosse se-
 metipsos, ac vanas opiniones contemnere:
 veritatem denique, quæ bonorum omni-
 um tam Diis quam mortalibus princeps est,
 tota, quod ajunt, mente consecrari: cujus
 unius, ut opinor, gratia Plato, Pythago-
 ras, & Socrates; tum Peripatetici; ac Zeno
 denique, laborem omnem pertulerunt; qui
 & seipsos nosse, nec inanes opiniones sequi
 cupiebant, sed rerum omnium veritatem
 inquirere. Age itaque, quoniam, ut appa-
 ret, non aliud Plato, aliud Diogenes, sed
 unum & idem ambo consequi studuerunt;
 si quis sapientem Platonem interrogaret:
 Quanti tu dictum illud, *Nosce te ipsum*, fa-
 ciendum existimas? quantivis, opinor, re-
 spondeat. Hoc enim in Alcibiade testatus
 est. Perge verò, divine Plato, & a Diis
 orate, dic nobis quomodo erga vulgi opi-
 niones affici nos oporteat. Ad hæc eadem
 ille repetet, ac totum præterea Critonis
 Dialogum legere nos aperte jubebit; ubi
 nihil ut ista curemus Socrates hortari vide-
 tur. Sic enim loquitur: *Verum quid ita
 nos, o bone Crito, vulgi opinio commovet?*

Quæ

Quæ cum ita sint; tamen his contentis, absolute adeo viros illos a se invicem intercludere ac separare contendimus, quos & idem veritatis amor, & gloriæ contentus, & in perfequenda virtute incredibilis quædam studiorum concordia, sociavit? An si Platoni visum est, illa omnia etiam oratione præ se ferre, quæ diximus; Diogenes vero actione sola contentus est; propterea male iste apud nos audiet? Vide ne hoc posterius longe antecellat alteri. Siquidem Plato libros sibi omnes abjudicare videtur. Neque enim opus ullum Platonis est eritque proprium: quæ vero circumferuntur, ea sunt Socratis viri fortis ac præclari. Quamobrem cur non ex Diogenis factis Cynicam sectam, cujusmodi sit, intuemur? Ac cum humani corporis partes istiusmodi sint, utputa oculi, pedes, manus; cætera accessionis loco sint, capilli, ungues, fordes, & alia id genus excrementa, sine quibus corpus hominis consistere nequit; nonne ridiculum est, partes istas corporis arbitrari, ungues, capillos, aut fordes, excrementaque fœtida; non autem excellentes illas, atque potiores: cujusmodi sunt inprimis domicilia sensuum, eaque præsertim, quæ ad intelligentiam magis conducunt; velut oculi, & aures? His enim ad prudentiam comparandam ministris utimur: sive istud sic tanquam defossa in anima contingat; ut celerius repurgata fruatur eo, tanquam principio, & immobili prudentiæ vi; sive, quod quibusdam placet, per certos veluti tubos & canales ab anima deriventur. Nam singulas, ut ferunt, sensuum perceptiones colligens, memoriæque complectens, disciplinas parit. Ego vero, nisi quid ejusmodi mancum, absolutumve sit, ab aliis & multis & variis impeditum, quod externas res sentiat; nullam istiusmodi perceptionem esse posse judico. Sed hæc alterius est loci instituti que disputatio.

Redeo igitur ad Cynicæ Philosophiæ

A δόξης μέλη; Εἶτα ἡμεῖς τῶν ὑπεριδόντες, ἀπολειχίζην ἀπλῶς ἕτωσι, καὶ ἀποσπᾶν ἄνδρας ἀλλήλων ἐθέλομεν ἕως ὅτ' ἀληθείας συνήγαγεν ἔρωσ, ἥτε τ' δόξης ὑπερψία, καὶ ἡ πρὸς τὸ ζῆλον, τῆς ἀρετῆς ζύμπνοια; εἰ δὲ Πλάτωνι μὲν ἔδοξε, καὶ διὰ τῶν λόγων αὐτὰ ἐργάζεσθαι. Διογένει δὲ ἀπόχρητὰ ἔργα, διὰ τῶν ἀξίων ἐσιν ἐφ' ὑμῶν ἀκθεῖν κακῶς; ὅρα δὲ μὴ καὶ τῶν αὐτῶν παυλὶ κρείττον ἐσιν.

B Ἐπειὶ καὶ Πλάτων ἐξομνύμεν Φαίνεταί τὰ ζυγράμματα. ἔγάρ ἐσι Πλάτωνος ζύγγραμμα εἶναι, ἔτ' ἔσαι τὰ δὲ νῦν φερόμενά ἐσι Σωκράτους ἀνδρὸς καλῶ καὶ νέου. Τί δὲ ἡμεῖς ἐκ ἐκ τῶν ἔργων τῶν Διογένους σκοπεῖμεν αὐτὸν τῆς Κυνισμὸν, ὅς τις ἐσιν; ἐκὼν ἐπειδὴ σῶματι μέρη μὲν ἐσιν, οἷον ὁ φθαλμοί, πόδες, χεῖρες. ἀλλὰ γε ἐπισυμβαίνει, τρίχες, ὄνυχες, ῥύπον, τοιαύτων περιλωμάτων γένεσιν, ὧν ἀνευ σώματος ἀνθρώπων ἀμήχανον εἶναι. πότερον ἔγελοῖός ἐστι μέρη νομίσας ὄνυχας, ἢ τρίχας, ἢ ῥύπον, καὶ τὰ δυσώδη τῶν περιλωμάτων ἀλλ' ἐτὰ τιμιώτατα, καὶ σπυδαῖα. πρῶτον μὲν τὰ ἀσθητήρια, καὶ τῶν αὐτῶν ἄλλα συνέσεως ἡμῶν ἐσι μᾶλλον αἴτια. οἷον ὁ φθαλμὸς, ἀκοῆς; ὑπεργεῖν ταῦτα πρὸς φρόνησιν, εἴτε ἐν καλορυγμένη τῇ ψυχῇ. ὡς ἀνθάττον καθαρθεῖσα, δύνατο τῇ γε ὡς εἶ οὐκ ἀναίτη ἀρχῇ, καὶ ἀκινήτῳ τῶ φρονεῖν δυνάμει. εἴτε, ὡς πέρ λινες οἰοῦται, καθάπερ δὲ ὁ χεῖρῶν τοιαύτων εἰς φερόσης τῆς ψυχῆς.

D Συλλέγεσθα γὰρ, φησὶ, τὰ καὶ μέρη ἀσθητήρια, καὶ συνέχεσθα τῇ φήμῃ γενεῖ τὰς ἐπισήμας. Ἐγὼ δὲ εἰ μὴ ταυτοῦτον ἢ ἐνδέον, ἢ τέλει ἐμποδιζόμενον ὑπ' ἄλλων πολλῶν, καὶ ποικίλων, ὅτ' ἐκτός ποιῆται τὴν ἀντίληψιν, ἔδεν δυνατὸν, οἶμαι, γενέσθαι τῶ ἀσθητῶν ἀντίληψιν. ἀλλ' ἔτ' μὲν ὁ λόγος ἔτ' τοῖς νῦν προσήκει.

Διόπερ ἐπανακτέον ἐπὶ τὰ μέρη

Φιλοσοφίας τ' κυνικής. Φαίνονται μὲν δὴ καὶ ἔτι διμερῆ τὴν Φιλοσοφίαν νομισάντες ὡς περὶ Ἀριστοτέλους καὶ Πλάτωνος θεωρηματικὴν τε, καὶ πρακτικὴν αὐτῶσιν ἐνέλεσθαι, ὡς οἰκεῖον ἔστιν ἄνθρωπος φύσιν, πράξις, καὶ ἐπιστήμη. εἰ δὲ τ' φυσικῆς πρὸς τὴν θεωρίαν ἐξέκλιναν, ἔδεν τ' πρὸς τὸ πλῆθος. ἔπειτα καὶ Σωκράτης, καὶ πλείονες ἄλλοι, θεωρία μὲν φαίνονται χρῆσάμενοι πολλῇ ταύτῃ, ἐν ἄλλῃ χάριτι, ἀλλὰ τ' πράξεως ἔπειτα τὸ ἑαυτὸν γινώσκοντες ἐνόμισαν, τὸ μαθεῖν ἀκριβῶς τί μὴ ἀποδόσει ψυχῇ, τί δὲ σώματι ἀπέδοσαν τε εἰκότως ἡγεμονίαν μὲν τῇ ψυχῇ, ὑπηρεσίαν δὲ τῷ σώματι. Φαίνονται δὲ ἐν ἀρετῇ ἐπιηδύσαντες, ἐγκράτειαν, ἀτυφίαν, ἐλευθερίαν ἔξω γενομένοι παύσης φθόνου, δειλίας, δεισιδαιμονίας. Ἄλλ' ἔχ' ἡμεῖς ταῦτα ὑπὲρ ἑαυτῶν διανοόμεθα· πάσσει δὲ αὐτοὺς, καὶ κτερεύειν περὶ τοῖς φιλάτοις ὑπολαμβάνομεν, ἔτις ὑπερδόντας τῷ σώματι, ὡς ὁ Σωκράτης ἔφη λέγων ἄρ' ἔστις μελέτην εἶναι θανάτου τὴν φιλοσοφίαν. Τῶσ' ἐκεῖνοι καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐπιηδύοντες, ἐξήλωτοι μᾶλλον ἡμῶν· ἀθλοῖ δὲ τινες, καὶ παντελῶς ἀνόητοι δοκῶσιν, ἀνθ' ὅσων δὴ τοὺς πόνητες ὑπέμειναν τῶσ' ὡς αὐτὸς εἶπας, κενοδοξίας ἕνεκα. καὶ τοὶ πῶς ὑπὸ τῶν ἄλλων ἐπηρεάζονται ὡς μὴ προσφερόμενοι σαρκία; καὶ τοὶ ἔδὲ αὐτὸς ἐπανετίθει. τὸν γὰρ τοιαῦτα τρέφονα, καὶ τὴν κόμην, ὡς περ αἱ γραφαῖ τῶν ἀνδρῶν, ἀπομιμῶμεν, εἴθ' ὁ μὴδὲ αὐτὸς ἀξιάγασον ὑπολαμβάνεις, τῶσ' εὐδοκίμειν οἴει παρὰ τῷ πλήθει; καὶ εἰς μὲν ἡδύο ἐπήνθ' τότε. πλὴν γοῦν ἡ δέκα μυριάδες ὑπὸ τῆς ναυτίας, καὶ βδελυρίας, διεσφάθησαν τὸν σόμαχον, καὶ ἀπόσιτοι γεγονάσιν, ἄχρεις αὐτοὺς οἱ θεράποντες ἀνέλαβον ὀσμάς, καὶ μύρις, καὶ πέμμασιν. Οὕτως ὁ κλεινὸς ἥρωσ' ἔργα κατε-

ε. ὡμα

A partes. Etenim illi Philosophiam in duas partes distribuunt; uti Aristoteles & Plato: nempe in θεωρητικὴν, & πρακτικὴν. In quo recte illud animadvertisse videntur; hominem natura ad actionem & scientiam esse comparatum. Quod autem a naturæ contemplatione desciverint, nihil ad rem pertinet. Quippe Socrates, & complures alii, contemplatione quidem multum usi sunt; sed quam non alium ad finem, quam ad actionem, referrent. Quandoquidem illud *Seipsum nosse*, nihil esse putarunt aliud, nisi id accurate perdiscere, quid animæ sit, quidve corpori tribuendum. Itaque merito principatum animæ, famulatum corpori dederunt. Atque iccirco studium in virtutis incubuerunt, temperantiæ, modestiæ, libertatis; ab omni prorsus invidia, timiditate, ac superstitione vacui. Sed nos de illis longe diversa cogitamus: neque aliud ipsos nisi ludere, & de carissimis quibusque velut alea periclitari credimus, quod corpus suum adeo despiciant; ut Socrates loquitur: præclare istud usurpans; philosophiam meditationem esse mortis. Cui cum illi quotidie reipsa studeant, non eo nobis admiratione ac prædicatione digniores videntur; sed infelices potius, planeque stulti, quod gloriolæ, ut interpretaris, causa tantos sibi labores indixerint. Etsi quæ tandem illis ab aliis tributa laus est, quod crudis carnibus vescerentur? Nam ne tu ipse quidem factum laudas. Cum tu igitur, qui detritum ejus hominis pallium, & promissam comam imitere; quemadmodum D picturæ virorum habitus expriment; nihilominus ejusdem facinus istud admiratione ac prædicatione dignum esse non judicas; quomodo id in vulgus credis commendari potuisse? Fac tamen ab uno alterove fuisse laudatum. At centum, opinor, millibus hoc spectaculi genus stomachum funditus evertit, cibum ut capere nullo modo possent, donec eos famuli odorum fragrantia, & unguentis, ac placentulis recreassent. Ita præstantissimus heros ingentem facto illo stuporem

stuporem attulit. Quod factum etsi ridicu-
lum ejusmodi videatur hominibus,

Quale genus mortale modo est;
non ignobile est, neque contemnendum
tamen, si quis ex Diogenis sapientia illud
interpretetur. Quod enim de seipso dice-
bat Socrates, Deo se ministerii quoddam
genus præstare cupientem, quatenus edi-
tum de se Apollinis responsum omni occa-
sione præ se ferendo comprobaret; con-
tentiosum & pugna vitæ genus illud in-
stituisse; idem & Diogenes, opinor, sentiens,
ac sibi mandatam ab oraculo Philosophiam
intelligens, reipsa factisque probanda ac pe-
riclitanda putavit omnia; non alienis inhæ-
rendum opinionibus, forsitan veris, fortassis
etiam & falsis. Neque vero si quid aut Py-
thagoras dixisset, aut alius quispiam Pytha-
goræ similis; idoneum hunc, cui crederet,
judicabat Diogenes. Deum enim Philo-
sophiæ sibi autorem præferabat; morta-
lium vero neminem. Quid hoc, inquit,
ad esum polypi? Hoc jam igitur explican-
dum.

Vesci carnibus, quidam hominum na-
turæ consentaneum arbitrantur: alii com-
mittendum id homini esse non putant: de-
que ea re varii sermones ultro citroque ja-
ctantur. Quod si tu sedulo in ejus rei in-
quisitionem incumbere volueris, ingens ti-
bi librorum de ea quæstione scriptorum
numerus occurret. Hos itaque coargu-
endos esse Diogenes credidit. Quare ita
apud se statuit: si quis carnibus absque ul-
lo apparatu vescens; cæterarum more bestia-
rum, quibus hoc a natura tributum est, si-
ne aliquo suo damno ac molestia, imo
vero cum corporis sui commodo id posset;
plane cibi genus istud naturæ consentane-
um habendum: sin aliquod ex eo capere-
tur incommodum; nequaquam homine
dignum esse factum, sed ab eo prorsus ab-
stinendum. Hæc prima rei gestæ ratio red-
di fortasse violentius arcessita potest. Al-
tera Cynicæ professioni congrua magis af-
feretur; si prius de ejusdem fine clarius ali-

πλήξατο γελοῖω μὲν ἀνθρώποις τοι-
στοῖς,

Οἱοὶ νῦν βροτοὶ εἰσιν.

σὸν ἀγενεῖ δὲ, νῆ τὰς θεὰς, εἴ τις αὐ-
τὸ κτὲ τὴν Διογένους ἐξηγήσατο σὺν-
σιν. Ὅπερ γὰρ ὁ Σωκράτης ὑπὲρ αὐ-
τῶ φησιν, ὅτι τῷ θεῷ νομίζων λα-
τρείαν ἐκλελεῖν ἐν τῷ τ' δοθέντα χρη-
σμὸν ὑπὲρ αὐτῶ κτὲ πάντα σκοπὸν ἐξε-
τάζειν, τ' ἐλεγκτικὸν ἡσάσαστο βίον
τῆτο καὶ Διογένους, οἶμαι, συνειδῶς
ἐαυτῷ πυθόχρησον ἔσαν τὴν Φιλοσο-
φίαν, ἔργοις ἄετο δεῖν ἐξελέγχειν, πάν-
τα, κὲ μὴ δόξας ἄλλων, τυχὸν μὲν ἀ-
ληθεῖσι, τυχὸν δὲ ψευδέσι προσηπε-
πονθένα. Οὐκ οὐκ δὲ εἴ τι Πυθαγόρας
ἔφη, ἐδὲ εἴ τις ἄλλ' ἢ τῷ Πυθαγόρα
παραπλήσιον, ἀξιοπίστον ἐδόκει τῷ
Διογένει. τ' γὰρ θεὸν, ἀνθρώπων ἐδένα
τ' Φιλοσοφίας ἀρχηγὸν ἐπεποίητο
τί δῆτα τῆτο, ἐρεῖς, πρὸς τὴν δ' πο-
λύποδον ἐδώδην; ἐγὼ σοὶ φράσω.

Τὴν σαρκοφαγίαν οἱ μὲν ἀνθρώποις
ὑπολαμβάνουσι κτὲ φύσιν· οἱ δὲ ἤκι-
σα τῆτο ἐργάζεσθαι προσήκειν ἀν-
θρώπων, διανοοῦνται καὶ πολὺς ὁ περὶ
τῆτα δεικνύται λόγος. ἐθέλοντι ἔν-
σοι μὴ ῥαθυμεῖν, ἐσμοὶ περὶ τῶ τοιῶ-
τα βιβλίων φανήσονται. τῆτοις Διογέν-
ους ἐξελέγχειν ἄετο δεῖν. Διανοήθη-
γὰρ ὡς εἰ μὲν ἀπραγματεύτως ἐσθίων
τις σάρκας ὡσπερ οἶμαι τ' ἄλλων ἔκα-
σον θηρίων, οἷς τῆτο ἐνειμεν ἢ φύσιν·
ἀβλαβῶς αὐτῶ, καὶ ἀνεπαχθῶς μάλ-
λον δὲ καὶ μὲν τ' τῶ σώματι ὡφελεί-
ας ἐργάζοιτο, κτὲ φύσιν εἶναι πάντως
τὴν σαρκοφαγίαν ὑπέλαβεν. εἰ δὲ τις
ἐντεῦθεν γένοιτο βλάβη· ἔχι τῆτο ἀν-
θρώπων τὸ ἔργον ἴσως ἐνόμισεν· ἀλλ'
ἀφελέον εἶναι κτὲ κράτι αὐτῶ. Εἰς
μὲν ἔν ἂν εἴη τοιῶτον ὑπὲρ τῶ πρά-
γματι ἴσως βιαϊότερον λόγος. ἔτε-
ρον δὲ αἰκειότερον τῷ Κυνισμῷ· εἰ
περὶ τῶ τέλους αὐτῶ πρότερον ἐτι σα-
φές ερον

μ.248

Iliad.
E. v. 304

Κοτταλινίσι τ. 17.

Φέσερον διέλθοιμι. Ἀπάθειαν ᾧ ποι-
 ἔνται τὸ τέλει. τῶν δὲ ἰσὸν ἐστὶ τῷ
 θεὸν γενέσθαι. αἰσθανόμενοι ἔν ἰσῶς
 αὐτῷ Διογένης ἐν μὲν τοῖς ἄλλοις ἀπα-
 σιν ἀπαβῆς ὑπὸ δὲ τῆς τοιαύτης ἐδω-
 δῆς μόνον θραυτομένους, καὶ ναυλιῶντες,
 καὶ δόξη κενὴ μόνον, ἢ λόγῳ δεδωλω-
 μένους. σάρκες γὰρ εἰσιν ἐδὲν ἡττον, καὶ
 μυεῖαις αὐτὰς ἐψήθη, καὶ ὑπολείμ-
 μασι μυεῖοις ἢ αὐτὰς καρκεύσῃ καὶ
 ταύτης αὐτὸν ἀφελέσθαι, καὶ καλασῆ-
 σαι παντάπασιν ἐξάντη τῆς δειλίας
 ἀήθη χρῆναι. Δειλία γὰρ ἐστίν, εὐ ἴ-
 σθαι, τὸ γὰρ τοῖστο. ἐπεὶ πρὸ τῷ Θεομο-
 φόρῳ Δημητρὸς εἰ σαρκῶν ἐψημένων
 ἀπόμειθα, τῷ χάριον ἔχει καὶ ἀπλῶς
 αὐτὰς προσφερόμεθα, φεάσον ἡμῖν.
 ἔγωγε ἔχεις ἕτερον εἰπεῖν, ἢ ὅτι ἔτω νε-
 νόμισαι, καὶ ἔτω συνειθίσμεθα. ἔγωγε
 δὴ πρὶν μὲν ἐψηθῆναι, βδελυρῶ πέ-
 φυκεν ἐψηθέντα δὲ γέγονεν αὐτῶν ἀ-
 γνόττερα. Τί δὴτα ἐχρῆν πρᾶττειν,
 ἢ [ᾧ] παρὰ θεῶν ταχθέντα, κατὰ
 περ στρατηγῶν, πᾶν μὲν ἐξελεῖν τὸ νό-
 μισμα. λόγῳ δὲ καὶ ἀληθεῖα κρῖναι
 τὰ πρᾶγμαλα; περιιδεῖν αὐτὸν ὑπὸ
 ταύτης τῆς δόξης ἐνοχλάμενον, ὡς νομί-
 ζειν ὅτι κρέας μὲν ἐστὶν ἐψηθὲν ἀγνόν,
 καὶ ἐδώδιμον, μὴ καλεργασθὲν δὲ ὑπὸ
 τῷ πυρὸς, μυσαρὸν ἰσῶς, καὶ βδελυ-
 ρόν; ἔτως εἰ μνήμων, ἔτως εἰ σαρδαῖος,
 ὡς ὁ τῶν ὀνειδίζων τῷ κενόδοξῳ, κατὰ
 σε φάσαι, Διογένης, κατ' ἐμὲ δὲ, τῷ
 σαρδαοιᾶτῳ φεράποντι, καὶ ὑπηρέτῃ
 τῷ Πυθίῳ τὴν τῷ πολύποδι ἐδωδὴν
 καλεδῆδοκας μυρίους ταρίχας,

Odyss.
M. v. 331.

Ἰχθύς, ὄρνιθός τε, φίλας δ' ὅτι
 χεῖρας ἴκοιτο.

Αἰγυπλίος τε ὢν, ἔτῶν ἱερέων, ἀλλὰ
 τῶν παμφάγων· οἷς πάντα ἐδίδει νό-
 μῳ, ὡς λάχανα χόρτα; γνωρίζεις,
 οἶμαι, τῶν Γαλιλαίων τὰ ῥήματα. Μι-
 κρόν με παρεῖλθεν εἰπεῖν, ὅτι ἢ πάν-
 τες ἄνθρωποι, πλησίον οἰκοῦντες θα-

A quid apertiusque proponam. Est autem
 ille status animi commotionis omnis expertus,
 quam ἀπάθειαν vocant: quod perinde est,
 ac Deum fieri. Quocirca Diogenes, cum
 se forsitan ceteris ex rebus moveri nihil, hoc
 vero cibi genere perterrefieri, & ad nauseam
 concitari, adeoque inani potius opinione
 duci, quam ratione sentiret; (nam carnes
 nihilominus sunt quamvis millies eas co-
 xeris, aut intritis ac scitamentis mille con-
 dieris) ab hoc se metu & ignavia penitus
 eximere, immunemque facere decrevit.
 Quod enim inanis iste sit terror, ex eo con-
 jici potest. Nam qui coctarum carnum
 usum vel Cerealibus frugibus anteponimus,
 dic nobis obsecro, cur non eas simpliciter
 adhibemus? Nec enim aliud causari potes,
 nisi quod ita vulgo institutum est, itaque
 consuevimus? Quippe non, antequam
 coctæ sint, abominandæ; ubi vero co-
 ctæ sunt, puriores esse, quam antea e-
 rant, incipiunt. Quid hic ergo faceret ille
 a Deo tanquam ab Imperatore constitutus,
 ut institutis ac ritibus expugnatis omnibus,
 de rebus ipsis ex sola ratione ac veritate ju-
 dicaret? An se opinione ista perturbari sine-
 ret, atque ita statueret, carnem coctam,
 puram, & ad cibum idoneam esse; ean-
 dem vero, priusquam ab igne percocta sit,
 foedam ac detestandam esse? Adeone vero
 memoria constas? adeo probus es, ut, qui
 Diogeni, homini, ut opinio tua fert, vano,
 ut autem interpretor, Pythii Apollinis stu-
 diosissimo famulo & ministro, Polypi
 esum probro vertas, infinita ipse falsamen-
 ta devoraveris;

*Pisces, ac volucres; quidquid tua dextera
 nacta est:*

cum videlicet Aegyptius sis, non e Sacer-
 dotum genere, sed ex eo, quod promiscue
 vescitur, cuique edere omnia licet,
 tanquam olera herbarum? Agnoscis, opi-
 nor, Galilæorum verba. Jam, quod ego
 pene praterieram, mortales omnes, non
 solum qui in maritimis habitant; sed etiam
 qui

qui procul a mari degunt, echonis, & ofirea, cæteraque id genus ne igni quidem admota sorbent. Quæ cum ita sint, tamen & istos beatos judicabis, & infelicem ac detestandum putabis esse Diogenem: nec illud cogitabis, non minus hæc, quam illa, carnem esse; uno hoc fortassis excepto discrimine, quod hæc mollia sint, illa duriora. Sane & sanguinis expers est Polypus, velut illa, quæ dixi; & testacea, perinde ut Polypus, animata sunt. Itaque gaudium ac dolorem sentiunt, quod animatorum maxime proprium est. Nolo mihi Platonis modo dogma quisquam objiciat, qui etiam stirpes ipsas animatas esse defendit. Quamobrem nihil ab egregio illo Diogene molestum adeo, vel nefarium, vel nostris moribus insolens esse commissum, perspicue probatum iis esse confido, qui utcunque ratione se duci patiantur; nisi quis talia duritie ac mollitie, gulæ item voluptate ac molestia dijudicare voluerit. Non igitur crudarum carniū esum abominamini, qui eadem non solum in exanguibus, sed etiam in sanguine præditis animatibus admittitis. Hoc unum forte inter vos & illum interest, quod iste simpliciter, & ut a natura data sunt, utendum illis censuit; vos sale prius ac multis aliis voluptatis irritamentis ita conditis, ut naturæ ipsi vim adferatis. Sed de his hæcenus.

Est igitur Cynicæ sectæ idem, qui & universæ Philosophiæ, finis beatitudo. Ea vero consistit in hoc, ut secundum naturam, non ex multorum opinione vivamus. Nam & stirpes tum recte se habent, nec minus animalia, cum horum quodlibet finem illum, quem ipsis natura præfixit, sine ullo impedimento consequitur. Quin & Diis ipsis hic demum felicitatis est modus, ut ita sese habeant, quemadmodum habere se ex natura sua debent.

Α λάρτης ἤδη δέτινες, καὶ τῶν πόρρω, εἰδὲ θερμήναντες, καταρροφῶσιν ἐχίνος, ὄσρεα, καὶ πάντα ἀπλῶς τὰ τοιαῦτα. εἶτα ἐκείνους μὲν ὑπολαμβάνεις ζήλωτας· ἄθλιον δὲ καὶ βδελυρῶν ἡγή Διογένη· καὶ σὸν ἐννοεῖς, ὡς εἶπεν μάλλον ταῦτα ἐκείνων ἐστὶ σαρκία· πλὴν ἴσως ταῦτα ἐκείνων διαφέρειν, τῶν τὰ μὲν εἶναι μαλακὰ, τὰ δὲ σκληρότερα. ἀναμῶ γένεσι καὶ πολύπυς, ὡς περ ἐκείνα· ἐμφυχα δὲ ἐστὶ καὶ τὰ ὄσρεα κόδεσμα, καθάπερ καὶ τῶν ἡδέεται ἐν καὶ λυπεῖται· ὅτ' ἐμφύχων μάλιστα ἐστὶν ἴδιον. Ἐνοχλείτω δὲ μήτ' ἐν ἡμᾶς ἡ Πλατωνικὴ τανῦν δόξα, ἐμφυχα ὑπολαμβάνουσα καὶ τὰ φύλα. ἀλλ' ὅτι μὲν εἰ χαλεπὸν, εἰδὲ παράνομον, εἰδὲ ἀσύμμητες ὑμῖν ὁ γενναῖος εἰς γάσασθαι Διογένης· εἰ μὴ τῶν σκληρότερον καὶ μαλακώτερον ἡδονῆ τε λαμβῶ, καὶ ἀηδία τὰ τοιαῦτά τις ἐξελάσει· πρόδηλον οἰματοῖς ὅπως ἐν ἐπεδομα λόγων διωαμένοις. Οὐκ ἄρα τὴν ὁμοφάγαν ἐδελύττεσθε οἱ τὰ παραπλήσια δρωῖτες, εἰ ἐπὶ τ' ἀναίμων μόνον ζώων, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τ' αἷμα ἐχόντων. καὶ τῶν ἴσως διαφέρεσθε πρὸς ἐκείνον, ὅτι ὁ μὲν, ἀπλῶς ταῦτα καὶ τῶν φύσιν ὡθήθη χρεῖναι προσφέρεσθαι· ἀλλ' οὐδὲ ὑμεῖς, καὶ πολλοῖς ἄλλοις ἀρλύσαντες, ἡδονῆς ἕνεκα, τὴν φύσιν ὅπως βιάσθησθε. καὶ δὴ τῶν μὲν ἐπὶ τοσῶτον ἀπόχρη.

Τῆς Κυλικῆς δὲ φιλοσοφίας σκοπὸς μὲν ἐστὶ καὶ τέλος, ὡς περ δὴ καὶ πάσης φιλοσοφίας, τὸ εὐδαιμονεῖν. τὸ δὲ εὐδαιμονεῖν, ἐν τῶν ζῆν καὶ φύσιν, ἀλλὰ μὴ πρὸς τὰς τ' πολλῶν δόξας. Ἐπεὶ καὶ τοῖς φύλοισι εὐ πράττειν συμβαίνει· καὶ μὲν τοῖς καὶ ζώοις πᾶσιν, ὅταν τῶν καὶ φύσιν ἕκαστον ἀνεμποδίτως τυγχάνη τέλους. ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς θεοῖς τῶν ἐστὶ εὐδαιμονίας ὄρεσι, τὸ ἔχειν αὐτοῦς ὡς περ πεφύκασιν, καὶ ἑαυτῶν εἶναι.

ἐκὼν καὶ τοῖς ἀνθρώποις ἔχ' ἐτέρωθεν ἅπαν τὴν εὐδαιμονίαν ἀποκεκρυμμένην προσήκει πολυπραγμονεῖν. Οὐδὲ ἀετὸς, ἔδὲ πλάτανος, ἔδὲ ἄλλο τι τῶν ζώων, ἢ φύτων, χρυσᾶ περιεργάζεται πτεροῦ καὶ φύλλα· ἔδὲ ὅπως ἀργυροῦς ἔξ' ἑαυτοῦ βλαστᾷ, ἢ τὰ πλήρη, καὶ κέντρα σιδηρᾶ, μάλλον δὲ ἀδαμάντινα· ἀλλ' οἷς ἀλλὰ ἔξ' ἀρχῆς ἢ φύσις ἐκδόρησε, ταῦτα εἰ ῥωμαλέα, καὶ πρὸς τάχος ἄτοιοις, ἢ πρὸς ἀλήθειαν ὑπεργόντα προσγένοισι, μάλιστ' ἀν' εὐπραγίαν νομίζοι, καὶ εὐθηνεῖσθαι. Πῶς ἔν' ἔγελοισιν, εἴ τις ἀνθρώπος γεγωναίς, ἔξω παρὰ τὴν εὐδαιμονίαν περιεργάσοισι, πλεονεξία, καὶ γένος, καὶ φίλων δύναμιν, καὶ πάντα ἀπλῶς ταῦτοιαῦτα τῶν παντὸς ἀξία νομίζων. Εἰ μὲν ἔν' ἡμῖν ἢ φύσις, ὡς περ τοῖς ζώοις, ἀλλ' οὐ τῶν ἀπέδωκε μόνον τὰ σώματα, καὶ ψυχὰς ἐκείνοις παραπλησίαις ὡς ἑμῶν πλεονεξία πολυπραγμονεῖν· ἢ ἢ κελί, ὡς περ τὰ λοιπὰ ζῶα, τοῖς σωματικοῖς ἐρεκεῖσθαι πλεονεξίασιν, ἐνταῦθα παρὰ τὴν εὐδαιμονίαν πολυπραγμονεῖσθαι. Ἐπεὶ δὲ ἡμῖν ἔδεν ἢ παραπλησία ψυχὴ τοῖς ἄλλοις ἐνέσσωσθαι ζώοις· ἀλλ' εἴτε καὶ ἔσθ' ἰσὺν διαφέρουσα· εἴτε ἔσθ' ἰσὺν ἀδιαφοροῦς ἐνεργεία δὲ μόνη κρείττων ὡς περ εἶμαί, τὸ καθαρὸν ἢ χρυσοῦ τῶν συμπεφυρμένων τῇ ψάμμῳ λέγεται γὰρ ἔτος ὁ λόγος περὶ τῆς ψυχῆς, ὡς ἀληθῆς ὑπὸ τινων. ἡμεῖς δὲ ἔν' ἐπειδὴ σώσωμεν αὐτοῖς ἔσθ' τῶν ζώων ξυμειώμεθα, καὶ τὰ γὰρ Προταγόρου μῦθον, ἔκείνοις μὲν ἢ φύσις, ὡς περ μήτηρ, ἄγαν φιλοτίμως καὶ μεγαλόδωρος προσηνέχθη ἡμῖν δὲ ἀντὶ πάντων ἐκ Διὸς ὁ νόμος ἔδοθη. τὴν εὐδαιμονίαν ἐνταῦθα θετέον, ἐν τῷ κραδίῳ, καὶ σπινθηροτάτῳ, τῶν ἐν ἡμῖν. Σκόπει δὲ ταύτης εἰ μὴ μάλιστ' αὐτῆς προαιρέσεως ἢ Διογένους· ὅς τὸ μὲν σῶμα τοῖς πόνοις ἀνέδην παρεῖχεν· ἵνα αὐτὸ τὸ τῆς φύ-

A Quare nec hominibus alibi, velut in aliqua latebra delitescens, est inquirenda felicitas. Igitur nec aquila, neque platanus, neque aliud omnino ex animalium aut stirpium genere, aureas sibi pennas, vel folia vendicare studet; non argenteis pullulare germinibus; non calcaria denique ferrea, stimulosque ferreos, vel potius adamantinos affectat; sed ea ipsa, quibus initio a natura sunt ornata, si firma & valentia, & ad celeritatem sibi aut ad tutelam atq; pugnam idonea **B** suppetant, tum se optimo in statu & habitudine versari putent. Quam est igitur ridiculum, hominem ipsam externis in rebus felicitatem querere, uti divitias, generis splendorem, amicorum opes, ac reliqua id genus in magnis ac praestabilibus reponat! Etenim si nobis, perinde ac ceteris animantibus, unum istud natura tribuisset, corpora videlicet, & animas illorum similes, nihil ut requiri amplius oporteret; sufficeret nobis, uti reliquis animalibus, corporis iisce commodis esse contentos, ab iisque felicitatem exprimere. Quoniam vero dissimilis nostrae penitus anima reliquis est illis infusa, a qua five natura nostra differt, five eadem alioqui natura praedita, actione sola praestat; velut purum ac defaecatum, opinor, aurum ab sordido & arenis admixto discrepat. Nam haec nonnullis de anima sententia magis probatur. Sed cum nos tamen ceteris animantibus intelligentiores ac prudentiores esse non ignoremus: (quippe, secundum Protagorae fabulam, natura se, tanquam matrem, adversus illa prolixissimam ac munificentissimam praebuit; nobis instar omnium Juppiter mentem edidit.) ibi ergo, in optima videlicet ac praestantissima nostri parte, collocanda est felicitas. Quo quidem consilio ac voluntate vide an non praeditus fuerit Diogenes; qui primum corpus suum varios in labores,

τὰ μετατὰ ἑξελίξιν τὸ
 εἰς τοὺς ἐκείνοισι μισθὸν
 ἀποδοῦναι ἔχειν. 15.
 πλεονεξία καὶ τῆς μαθητικῆς
 ἐπιχειρεῖται ἑξελίξιν. 16.

res nullo
 infatum ei
 eius redde
 ducebat,
 scripsera
 multuum
 pore (cuj
 ita pars su
 invitos imp
 bat. Ex ha
 le adeo vini
 ceteras omni
 sic affecti
 nec min
 dici posset, q
 tum solebat
 Persam vocab
 aliquid & con
 Urbe, atq
 rens;
 non obolum h
 famulum; ac
 compos Epicur
 ad felicitatem a
 tiri solebat: c
 ne contendeb
 his beatissimus
 tam degere pro
 tibi non adhibe
 spolia non ferm
 tentes. Age ita
 primis, rationi
 ex iisce homin
 illis tantopere
 eorum putas tene
 ita censeas; cum
 splendor, corpo
 do, & id gen
 quis bona sint
 sed ejus, a quo
 existimamus
 esse, quem to
 quis minus, aut
 eorum habemus?
 dices esse servu
 argentum pro
 At hoc pac
 fuerint, quos e

res nullo discrimine committebat, quo insitum ei robur a natura firmiter ac valentius redderet: tum ea solum agenda sibi ducebat, quæ opus esse factio ratio ipsa præscripserat. arum vero sollicitudinum: ac tumultuum, qui in animam redundante corpore (cujusmodi videlicet curis circumfusa ista pars suapte nos causa sæpenumero vel invitos implicat) nullam partem admittebat. Ex hac vero exercitatione corpus ille adeo virile ac robustum paravit, ut Athletas omnes facile superaret: animum vero sic affecit suum, felicitatis ut compos esset; nec minus regnare, imo vero justius dici posset, quam qui sic a Græcis appellari tum solebat, Rex ille magnus. Ita enim Persam vocabant. An igitur exiguum tibi aliquid & contemnendum videtur esse vir

Urbe, atque tecto penitus, & patria carens;

non obolum habens, non drachmam, non famulum; ac ne mazam quidem: cujus compos Epicurus nulla re se Diis ipsis, quod ad felicitatem attinet, inferiorem esse gloriari solebat: qui quidem cum Diis minime contendebat; sed eo, qui ab hominibus beatissimus habebatur, beatiorum se vitam degere profitebatur. Quod si fidem mihi non adhibes, ubi vitæ illius periculum re ipsa non sermone feceris, cujusmodi sit senties. Age itaque qualis demum iste sit in primis, rationibus convincamus. Num tu ex iisce hominum bonis omnibus, quæ ab illis tantopere celebrantur, principem locum putas tenere libertatem? Quidni vero ita censeas; cum fortunæ, divitiarum, generis splendor, corporis robur, atque pulcritudo, & id genus reliqua, sine libertate, non ejus bona sint, qui illis præditus videtur; sed ejus, a quo iste possidetur? Ecquem igitur existimamus esse servum? An eum fortasse, quem tot argenti drachmis, aut duabus minis, aut decem auri solidis comparatum habemus? Hunc tu nempe revera dices esse servum. An ideo maxime, quod argentum pro eo venditori numeravimus? At hoc pacto servi etiam omnes illi fuerint, quos e captivitate liberamus.

Ασσεως ῥωμαλεώτερον καλασθήσῃ πρᾶτ-
 Τειν δὲ ἤξις μόνον ὅποσα ἂν Φανῆ τῶ
 λόγῳ προκλήσῃ· τὸ δὲ ἐκ τῶ σώματι
 ἐμπύπλοντας τῆ ψυχῇ θορύβους· οἷα
 πολλάκις ἡμᾶς ἀναγκάζει τῶ τὸ πε-
 ρικείμενον αὐτῶ χάριν πολυπρογγι-
 νεῖν· ἔδδ' ἐν μέρῃ προσίειρ. Ὑπὸ δὲ
 ταύτης τῆς ἀσκήσεως ὁ ἀνὴρ ἔτω μὲν
 ἔσχευ ἀνδρείον τὸ σῶμα, ὡς ἔδειξ, οἰ-
 μαί, τῶν τὸς σεφανίτας ἀγωνισαμέ-
 νων· ἔτω δὲ διετέθη τὴν ψυχὴν, ὡσε-

Β εὐδαιμονεῖν, ὡσε βασιλεύειν ἔφεν ἔ-
 λαττον, εἰ μὴ καὶ πλέον, ὡς οἱ τότε
 εἰώθεσαν λέγειν Ἑλληνας, ἔ μεγάλα
 βασιλέως, ἔ Πέρσην λέγοντες. Ἄρρε
 σοι μικρὰ φαίνεται ἀνὴρ

*ἀπολις, ἀοικῶ, πατρίδ' ἔσε-
 ρημένῶ.*

ἐν ὄβολόν, ἔ δραχμὴν, ἐν οἰκέτην ἔ-
 χων· ἀλλ' ἔδδ' μάζαν, ἢς Ἐπίκρη
 εὐπορῶν, ἔδδ' ἔ θεῶν Φησιν εἰς εὐδαι-
 μονίας λόγον ἔλαττῶσθαι· πρὸς μὲν
 τὸς θεῶς, ἐν ἐρίζων τῶτ, δοκῶν
 τοῖς ἀνθρώποις εὐδαιμονεσάτῃ, ζῶν·
 ἢ ἔλεγε ζῆν εὐδαιμονέστερον. εἰ δὲ ἀπι-
 σεῖς, ἔργῳ πειραθεῖς ἐκεῖνα τῶ βίῃ, ἢ
 ἔ τῶ λόγῳ, αὐδήσῃ. Φέρε δὴ πρῶτον
 αὐτόν δια τῶν λόγων ἔλέγξωμεν. Ἄ-
 ρά σοι δοκεῖ τὸ πάντων ἀγαθῶν ἀνθρώ-
 ποις ἡγεῖσθαι, τῶτων δὴ τῶν πολυ-
 θρυλήτων, ἐλευθερίαν; πῶς ἔφ' Φῆ-
 σεις; ἐπεὶ ἢ τὰ χρήματα, ἢ πλῆτῶ

Δ ἢ γένος, ἢ σώματος ἰσχύς, ἢ κάλλῶς,
 ἢ πάντα ἀπλῶς ταῦτοιαῦτα, δίχα τῆς
 ἐλευθερίας, ἔ τῶ δοκοῦντος εὐτυχη-
 κέναι, ἔ κτησαμένῃ δὲ αὐτόν εἰσι ἀ-
 γαθά; Τίνα ἐν ὑπολαμβάνομεν τὸ δῆ-
 λον; ἄρρε μὴ ποτε ἐκεῖνον, ὃν πειρώμε-
 θα δραχμῶν ἀργυρεῖς τόσων, ἢ μιν
 δυοῖν, ἢ χρυσῆς σατήρων δέκα; εἰρεῖς
 δὴ πρῶτον εἶναι ἀληθῶς δῆλον.
 Ἄρα δὲ αὐτὸ τῶτ, ὅτι τὸ ἀργύριον ὑπὲρ
 αὐτῶ πῶ πάλῃν καταβεβλήκαμεν;
 ἔτω μὲν τ' ἂν εἶεν οἰκέται, καὶ ὅποσος

τῆ ἀρχμαλώτων λυτρώμεθα. καὶ τοὶ κ
οὶ νόμοι τῶ τοῖς ἀποδεδώκασι τὴν ἐλευ
θερίαν σωθεῖσι καὶ οἴκαδε· καὶ ἡμεῖς
αὐτοὺς ἀπολυτρώμεθα, ἕχ ἵνα δαλεύ
σωσιν· ἀλλ' ἵνα ὡσιν ἐλεύθεροι. ὁρᾷς
ὡς ἔχικανόν ἐσιν ἀργύριον καταβα
λεῖν ἐς τὸ ἀποφῆναι τὸ λυτρωθέντα δῶ
λον· ἀλλ' ἐκεῖνός ἐστιν ὡς ἀληθῶς δῶ
λον, ἔ κύριός ἐστιν ἕτερος προσαναγ
κάσαι πράττειν ὅ, τι ἂν κελεύῃ, καὶ
μὴ βεβλόμενον κολάσαι, καὶ τὸ λεγόμε
νον ὑπὸ τῆ ποιητῆ,

Homer.
Iliad. E.
v. 766.

κακῆς ὀδυῖσι πελάζειν;

Ὁρα δὴ τὸ μὲν τῆ, εἰ μὴ κύριοι πάν
τες ἡμῶν εἰσιν, ἕχ ἀναγκαῖον ἡμῖν θε
ραπεύειν· ἵνα μὴθὲν ἀλγῶμεν, μὴ δὲ
λυτρώμεθα κολαζόμενοι παρ' αὐτῶν.
ἢ τῆ οἴκῃ κολασίῳ μόνον, εἴ τις ἐπανα
τείνόμενος τὴν βακῆριαν καθίκοιτ ἔ
οικέτῃ. καὶ τοῖ γε τοῖσιν, ἔδὲ ἔ τρα
χύταλοι τῶν δεσποτῶν ἐπὶ πάντων ποι
ῶσι τὸ οἰκετῶν. ἀλλὰ καὶ λόγῳ ἀρ
κεῖ πολλάκις, καὶ ἀπειλή. Μὴ ποτε ἔν,
ὦ φίλε, νομίσης εἶναι ἐλεύθερος, ἄ
χρισ ἔ γαστήρ ἀρχί σε, καὶ τὰ ἔνερ
θεν γαστρός· οἴ. τε ἔ παρσχεῖν τὰ
πρὸς ἡδονὴν, καὶ ταῦτα ἀποκωλύσαι
κύριοι. καὶ εἰ τῆτων δὲ γένοιο κρείττων,
ἔως ἂν δαλεύῃς ταῖς τῶν πολλῶν δό
ξαις, ἔπω τῆς ἐλευθερίας ἔθιγες, ἔ
δὲ ἐγεύσω ἔ νέκταρ.

Οὐ μὰ τὸ ἐν σέρνοισιν ἐμοῖς παρα
δόντα τετρακλίω.

καὶ ἔ τῆτό Φημι, ὡς ἀπερυθριάσαι
χερὶ πρὸς πάντας, καὶ πράττειν τὰ
πρακτέα. ἀλλ' ὦν ἀπεχόμεθα, καὶ ὅ
σα πράττομεν, μὴ διὰ τὸ τοῖς πολλοῖς
δοκεῖν παρδοῖα πάντως, ἢ φαῦλα, διὰ
τῆ πρᾶττωμεν, καὶ ἀπεχώμεθα.
ἀλλ' ὅτι τῆ λόγῳ, καὶ τῆ ἐν ἡμῖν θεῶ,
τῆτ ἔσι τῶ νῶ, ταῦτά ἐστιν ἀπόρρητα.
Τῆς μὴ ἔν πολλὰς ἔθεν κωλύει ταῖς
κοινῆς ἔπεσαι δόξαις. ἄμεινον γὰρ
τῆ τῆ παλιάπασιν ἀπερυθριάσιν. ἔχ

A Quamquam leges ipsis, cum domum redie
rint, libertatem restitunt; & eosdem nos
propterea redimimus, non ut serviant, sed
ut libertate fruuntur. Videsne jam ut qui
redemptus, est servus habeatur, non id esse
satis, ut pro eo pecunia depensa sit; sed
illum revera servum esse, in quem jus est
alteri tanquam domino, ut eum facere quæ
jubeat cogere possit, & recusantem punire,
atque, ut Poëtæ verbis utar,

servis addicere pœnis?

B Animadvertite præterea an non dominos o
mnes illos habeamus, quos obsequiis de
mereri necesse nobis est; ne quid doloris
ac molestiæ vexati ab illis punitique capia
mus. Nisi vero puniri hoc unum esse censes,
cum quispiam sublato fuste servum verbe
rat. Atqui istud ipsum ne asperrimi qui
dem dominorum servis omnibus faciunt;
ac plerumque verbis tenuis ac minis objur
gant. Quocirca liberum te tamdiu non pu
taveris, donec tibi venter imperabit, & quæ
ventre inferiora sunt; atque illi præterea,
quorum in potestate situm est, ut tibi quæ
ad voluptatem pertinent aut suppeditent,
aut ab illis absterreant. Et quamvis omni
bus istis superiorem te præbueris, quamdiu
vulgi opinionibus servies, nondum liberta
tem attigisti, neque de illo nectare gu
stasti.

*Testor eum, nostro posuit qui in corde qua
drigam.*

D Nec illud dico; sine ullo pudore penitus
esse nos oportere, & quæ sunt facienda fa
cere: verum ut quibuscunque tandem ab
stinebimus, aut quæ agenda putabimus,
non ideo, quod plerisque bona vel mala
videntur, agamus, aut omittamus, sed quod
illa rationi, & ei, qui inest in nobis, interdi
cta sint Deo, videlicet menti. Ac vulga
res quidem homines ad communes se o
piniones accommodare nihil prohibet; hoc
enim multo satius est, quam pudorem o
mnem funditus amittere; præsertim cum
homini-

οἱ Ἡομῆρ. 44

hominibus naturalis quædam insita sit ad veritatem propensio. At ei viro, qui secundum mentem vitam jam suam instituat, quique rectam in omnibus rationem invenire, ac dijudicare possit; consentaneum est, ut ab eorum nullo duci se patiatur, quæ bene aut secus geri vulgus sibi persuaferit. Quamobrem cum animæ nostræ pars sit una divinior, quam nos mentem & prudentiam appellamus, sive interiorrem tacentemque sermonem, cujus præco est & interpres exterior ille per vocem prodiens sermo, ex nominibus verbisque compositus; altera vero cum hac implicata sit multiplex, & incondita, atque ex ira & cupiditate mista multorum capitum bellua; an prius vulgi opinionibus resistere, & irretortis adversus eas oculis stare convenit, quam istam ipsam edomitam habeamus belluam, eique persuaferimus, ut domestico nostro Deo, sive divinæ animæ nostræ parti, obtemperare velit? Nam plerique, qui alterum illud Diogenis imitari studuerunt, projecti in omne facinus, ac perdit, nihiloque feris ipsis commodiores fuerunt. Quod autem mea hæc non sit oratio; primum tibi factum quoddam Diogenis exponam: de quo multi, scio, ridebunt; mihi vero gravitatis plenissimum videtur. Cum enim adolescens in turba quidam præsentem Diogene pedisset, hunc iste baculo suo tetigit, dicens: Itane, scelus! cum nihil, ut id publice auderes, dignum hæctenus egeris, jam nunc istinc gloriæ esse contemtor incipies? Usque adeo voluptate, tum ira superiorem esse oportere duxerat; ac tertio demum ad perfectissimum omnium certamen aggredi, & contra vulgi opiniones obsistere; a quibus innumera in multos mala derivantur. Nonne vides, cum adolescentes a Philosophia deducunt, uti de Philosophis ipsis multa spargere, obtrectarique soleant? Itaque veri illi ac germani Pythagoræ, aut Platonis, aut Aristotelis discipuli, impostores, sophistæ, vani, ac venefici nominantur. E Cynicis porro si quis forte

Ασι γὰρ ἄνθρωποι φύσιν πρὸς ἀλήθειαν οἰκείον. Ἄνδρὶ δὲ ἤδη κτνοῦ ζῶντι, καὶ τὰς ὁρθεὺς εὐρεῖν τε δυναμένῳ, καὶ κρείων λόγους προσήκει τὸ παράπαν εἶναι ἐπεσθαι τοῖς νομιζομένοις ὑπὸ τῶν πολλῶν εὐτε, καὶ χειρὸν πράττεισθαι. Οὐκοῦν ἐπειδὴ τὸ μὲν ἐστὶ τῆς ψυχῆς ἡμῶν θειότερον· ὃ δὴ νῦν, καὶ φρόνησίν φαμεν, καὶ λόγον τὸν σιγῶμενον, εἰ κήρυξ ἐστὶν ὁ διὰ τῆς φωνῆς ἔτοςι λόγῳ προσιῶν ἐξ ὀνομάτων, καὶ ῥημάτων· ἕτερον δὲ τιτῆται συνέξουλη καὶ ποικίλον, καὶ πανδοκῶν, ὀργῆ καὶ ἐπιθυμία συμμιγῆς τι, καὶ πολυκέφαλον θηρίον, πότερον χρῆ πρὸς τὰς δόξας τῶν πολλῶν ἀτενῶς ὄραν, καὶ ἀδιατρέπῳς, πρὶν ἂν τῆς δαμάσωμεν τὸ θηρίον, καὶ πείσωμεν ὑπακῆσαι τῷ παρ' ἡμῶν θεῷ, μᾶλλον δὲ θεῷ; τῆς γὰρ πολλοὶ εἰς Διογένης ζηλώσαντες ἐγένοντο παντοράϊκται, καὶ μιαιοὶ, καὶ τῶν θηρίων εἰς ἑνὸς κρείττους. Ὅτι δὲ εἰ ἐμὸς ὁ λόγῳ ἐστὶ, πρῶτον ἔργον ἐρῶ σοι Διογένης, ἐφ' ᾧ γελάσσονται μὲν οἱ πολλοὶ, ἐμοὶ δὲ εἶναι δοκεῖ σεμνότατον. Ἐπειδὴ γὰρ τις τῶν νέων ἐν ὄχλῳ, παρόντι καὶ εἰς Διογένης, ἀπέπαρδεν, ἐπάταξεν ἐκείνῳ p. 202 τῇ βακίῃ, φάς· εἴτα, ὦ κάθαγμα, μήτ' ἐστιν ἄξιον εἰς δημοσίᾳ τὰ τοιαῦτα θάρσει πράξας· ἐντεῦθεν ἡμῖν ἀρχὴ δόξης κατὰ φρονεῖν; ἔτις ἄετο χρῆναι πρῶτον ἡδονῆς, καὶ θυμῷ κρείττονα γενέσθαι καὶ τρίτον ἐπὶ τὸ τελειότατον εἶναι τῶν παλαισμάτων, ἀποδυσάμενον πρὸς τὰς τῶν πολλῶν δόξας· αἱ μυσίων κακῶν αἰτίαι γίνονται τοῖς πολλοῖς. Οὐκ οἶδα ὅπως τὰς μὲν νέας τῆς φιλοσοφίας ἀπάγασιν, ἀλλὰ ἐπ' ἄλλοις τῶν φιλοσόφων θρυλλῶντες; οἱ Πυθαγόρας, καὶ Πλάτων, καὶ Ἀριστοτέλης χορευταὶ γνήσιοι γόητες εἶναι λέγονται, καὶ σοφισταὶ, καὶ τελευτωμένοι, καὶ φαρμακεῖς. τῶν Κυνικῶν εἰ πᾶς τις γέ

γονε σπυδαῖς, ἑλεεινὸς δοκεῖ. **Μέ-**
μνημαὶ γὰρ ἐγὼ ποτε τροφῆως εἰπόν-
τος πρὸς με· ἐπειδὴ τ' ἐταῖρον εἶδεν Ἰ-
 Φικλέα αὐχμηρὰν ἔχοντα τὴν κόμην,
 ἢ καλεῖσθαι γότα τὰ σέρνα, ἱμάτιόν τε
 παντάπασι Φαῦλον, ἐν δεινῶ χειμῶ-
 νι· τίς ἄρα δαίμων τῶτον εἰς ταύτην
 περιέτρεψε τὴν συμφορὰν, ὑφ' ἧς
 αὐτὸς μὲν ἑλεεινότεροι δὲ οἱ πατέρες
 αὐτῶ, θρέψαντες σὺν ἐπιμέλειᾳ, ἢ
 παιδεύσαντες, ὡς ἐνεδέχετο, σπυδαί-
 ως; **Ὁ δὲ, ἔγωγε νῦν περιέρχεται, πάντα**
ἀφείδω, ἔθεν τῶν προσαιουῦτων κρείτ-
των; ἐκείνους μὲν ἐν ἐγῶ ἔκαστος ὅπως τό-
τε κλειρωνευσάμην· εὐ μὲν τοί γεῖσθαι,
καὶ ταῦτα ὑπὲρ τῶν ἀληθῶς κυνῶν
τῶς πολλὰς διανοομένους. Καὶ ἔ τῶτο
δεινὸν ἐστίν. ἀλλ' ὄρας ἐτι καὶ πλεον
ἀγαπᾶν πείθουσι· καὶ πενίαν μισεῖν ἢ
τὴν γαστέρα θεραπεύειν ἢ τῶ σῶμα-
τι ἕνεκα πάντα ὑπομένειν πόνον· ἢ
πιάμειν τ' ἢ ψυχῆς δεσμόν· καὶ τρα-
πέζαν παραλίθεσθαι πολυτελή· ἢ μη-
δέ ποτε νύκτωρ καθεῦδειν μόνον· ἀλλὰ
τὰ τοιαῦτα πάντα δρᾶν ἐν τῷ σκότῳ
λανθάνοντα; τῶς ἔτι ἐστὶ τῶ Ταρτά-
ρου χεῖρον; ἢ βελίον ἐστὶν ὑπὸ τὴν Χά-
ρυβδιν, ἢ τῶ Κωκυλόν, καὶ μυρίας ὄρ-
γυὰς ἢ γῆς δῦσαι, ἢ πεσεῖν εἰς τὰς
τον βίον αἰδοίους καὶ γαστρί δαλεύον-
τα, καὶ ἔδὲ τῶτοις ἀπλῶς, ὡσπερ τὰ
θηρία, πράγματα δὲ ἔχειν, ὡς ἂν καὶ
λάθοιμεν ὑπὸ τῷ σκότῳ ταῦτα ἔξερ-
γαζόμενοι; καὶ τοὶ πόσω κρείττον ἀ-
πέχεσθαι παντάπασι αὐτῶν. εἰ δὲ
μὴ ῥάδιον· οἱ Διογένης νόμοι, καὶ Κρα-
τήτης ὑπὲρ τῶτων ἑστὶ ἀτιμασέοι. ἔ-
ρωτα λυφ λιμός· ἂν δὲ τούτῳ χρῆ-
σθαι μηδὲν ἴσασαι, βροχῶ. Οὐκ οἶ-
δα ὅτι ταῦτα ἔπραξαν ἐκείνοι τῶ
βίῳ, δίδόντες ὁδὸν εὐτελείας; ἢ ἢ ἐκ
τῶν μαζοφάγων, φησὶν ὁ Διογένης, οἱ

Anm. 30, 5, 8. Iphi-
 cle anno 375 ab
 Epirotis ad Valenti-
 nianum imperato-
 rem legatus est.

A probus occurrat, infortunatus videtur. Me-
 mini nutricium aliquando meum cum so-
 dalem nostrum Iphiclem squallida & ina-
 pexa caesarie, veste ad pectus lacera, ac vi-
 li prorsus & detrito pallio involutum asper-
 rima hieme vidisset, ita mihi locutum esse:
 Quis istum daemon ad tantam calamitatem
 redegit? quo nomine miserabilis quidem i-
 pse, sed miserabiliores multo sunt ejus pa-
 rentes, qui magna cura illum educarunt, &
 praeclare, quoad in ipsis situm fuit, institu-
 erunt: at is relictis omnibus ita, ut vides,
 oberrat, nihil a mendicantibus distans?
 Ego vero tum in illum nescio quo modo
 jocatus sum. Ejusmodi porro & de iis, qui
 vere Canes sunt, plerique suspicantur. Ne-
 que hic tamen mali hujus importunitas fi-
 stit. Sed videsne, ut etiam divitiarum amo-
 rem, & paupertatis odium persuadeant, ut-
 que ista doceant: ventris obsequio sese de-
 dere; corporis gratia nullum laborem de-
 fugere; hoc est ergastulum illud animae
 pingue & obesum efficere; sumtuosam
C adhibere mensam; solum dormire nun-
 quam; sed haec omnia clam, & in tenebris
 perpetrare? Hoc nonne Tartaro ipso pejus
 est? Non vel in Charybdin ipsam, & Co-
 cytum, ac decem sub terra millibus ulna-
 rum praecipitari satius est, quam in illud de-
 labi vitae genus, quod pudendis ac ventri
 serviat; atque ita tamen, ut id ipsum non
 simpliciter ferarum more persequamur, sed
 in eo multum laboremus, uti per tenebras
 ac remotis arbitris, nos in istis volutemus?
D Quanto igitur praestabat ab illis abstinere
 penitus? aut si difficile id videtur, profecto
 Diogenis Cratetisque super ea re leges ne-
 quaquam aspernandae sunt. *Amorem, in-*
quiunt, solvit fames; sin ea uti non potes, la-
queus. Nescis illos eo consilio ista fecisse,
 ut parsimoniae viam quandam ac rationem
 in vitam hominum inducerent? Non enim
 ex mazovoris, aiebat Diogenes, tyranni prode-

prodeunt; sed ex sumtuose cœnantibus. Crates vero hymnum scripsit in frugalitatem, his versibus:

Salve, ô delitia sapientum Diva viro- rum,

Eutelia, egregia filia Soprosy- nes!

Sit igitur Cynicus mihi Philosophus non, ut Oenomaus, impudens & inverecundus nec omnium pariter divinorum humanorumque contemtor: sit autem imprimis religiosus in Deum, quemadmodum Diogenes. Hic enim Apollini Pythio cum morem gessisset, non id eum fecisse pœnituit. Si quis autem illum, quod neque ad Deos venerandos accedebat, nec eorum templa colebat, neque aras, aut statuas, impium & atheum ex eo interpretetur fuisse, non recte judicat. Nihil enim possidebat ejusmodi; non thus, non quod libare posset, non pecuniam unde compararet. Quod si de Diis recte sentiret, hoc satis erat unum. Ipsamet enim illos anima colebat, quicquid in rebus suis pretiosissimum erat expendens, dum de ipsis cogitando suam illis devoveret ac consecraret animam. Igitur non sit ille noster impudens; sed rationem ducem sequens, studeat imprimis animæ partem illam, quæ perturbationibus afficitur, ita sibi subicere, ut eam penitus expugnet; ac ne istud sciat quidem, voluptates a se refrænari. Nam eo pervenire satius est, ut num istis afficiatur, penitus ignoret. Hoc vero non alia ratione, quam assidua exercitatione comparatur. Ac ne temere ista in medium afferre videar, ex Cratetis ludis pauca hic tibi describam.

Mnemosynes & Jovis Olympij inchoya proles

Musa Pierides, audite me precantem.

Pabulum perpetuo date ventri, qui mihi semper

Citra servitutem tenuem indixit vitium.

Utilem porro amicis, non suavem facite.

Pecunias nolo congregare inchoyas; scarabai sortem

τύραννοι ἀλλ' ἐκ τῶν δειπνῶντων πολυτελεῶς. καὶ ὁ Κράτης μὲν τοι πεποίηκεν ὕμνον εἰς τὴν εὐτέλειαν. p. 188

Χαῖρε θεὰ δέσποινα, σοφῶν ἀνδρῶν ἀγάπημα,

Ἐυτέλεια, κλεινῆς ἑγγονε σωφροσύνης.

Ἔσω δὴ μὴ, καὶ τὸ Οἰνόμαον, ὁ κύων ἀναμνήτης, μὴ δὲ ἀναίσχυτος, μὴ δὲ ὑπερόπτης πάντων ὄμμε θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων ἀλλὰ εὐλαβῆς μὲν τὰ πρὸς τὸ θεῖον ὡς περ Διογένης. ἐπειδὴ γὰρ ἐκείνος τῷ Πυθίῳ, καὶ μετεμέλησεν αὐτῷ πειοθέντι. p. 187

Ἐἶ δὲ, ὅτι μὴ προσήψ, μηδὲ ἐθεράπευε τὸς νεῶς, μὴ δὲ τὰ ἀγάλματα, μὴ δὲ τὸς βωμοὺς, οἷσταί τις ἀθεότητος εἶναι σημεῖον, ἐκ ὁρθεῶς νομίζει. ἦν γὰρ ἐπὶ αὐτῷ τῶν τοιούτων ἔλδανωτος, ἔσπονδῆ, καὶ ἀργύριον, ὅθεν αὐτὰ πρίατο. εἰ δὲ ἐνόει περὶ θεῶν ὁρθεῶς, ἦρκει τῶν μόνον. Ἀδὴν γὰρ αὐτὸς ἐθεράπευσε τῇ ψυχῇ, διδόντες, δῖμαι, τὰ ἡμιώταλα τῷ ἑαυτῷ, τὸ καθοσιώσαι τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν διὰ τῶν ἐννοιῶν. p. 187

Ἀπερυθρίατῳ ὃ μηδαμῶς, ἀλλ' ἐπόμεινε τῷ λόγῳ, πρότερον μὲν αὐτῷ χερσὶν ἠέθε καλασησάτω τὸ παθηματικὸν τῆς ψυχῆς μόριον ὡς παντάπασιν ἐξελεῖν αὐτὸ, καὶ μὴ δὲ ὅτι κρατεῖ τῶν ἠδονῶν, εἰδέναι. εἰς τῶτο γὰρ ἀμεινον ἐλθεῖν, εἰς τὸ καὶ εἰπάσχει τις τὰ τοιαῦτα ὅλως ἀγνοῆσαι. τῶτο ὃ ἡμῖν ἐκ ἄλλως, ἢ διὰ τῶν γυμνασιῶν προσγίνεται. p. 187

Ἴνα δὲ μή τις ὑπολάβῃ με ταῦτα ἄλλως λέγειν, ἐκ τῶν παιγνίων Κράτη- p. 187

ἄλιγα σοι παραγράψω. Μνημοσύνης καὶ Ζηνὸς Ὀλυμπίας ἀγλαὰ τέκνα,

Μῆσαμ Πιερίδες, κλυτὲ μοι εὐχο- μένοι.

Χόρπον αἰεὶ σιωχῶς δότε γαστέρι. ἦ- τε μοι αἰεὶ

Χωρὶς δαλοσύνης λίτον ἔθνησ βλον.

Ἐφέλιμον ὃ φίλοις, μὴ γλυκερὸν τίθετε.

Χρήματα δ' ἐκ ἐθέλω σωάγειν κλυτά· καυθάρξ οἶτον,

Μύρμηκός

p. 213. Σὺ λέγων ὕπο- ἤκει καὶ ἐν αὐτῷ ἔτι- ἔτι p. 15 ἠθροῦσα ἴπρια- quam Theodorub. Bergk edidit. Quocumq. hinc libellum: Krates sebet lidem ubi verset, ubi utat versus und mit Einleitang paullo a- versen von K. Halpfrich Kant- iter infra rube 1852 Progr. Orat. VII.

Μύρμηκός τ' ἄφει^Θ, χεῖματα Α
μαρόμεν^Θ.

Ἄλλὰ δικαιοσύνης μετέχει, καὶ πλε-
τον ἀγνεῖν

Εὐφορον, εὐκλήτον, τίμιον εἰς ἀρε-
τήν.

Τῶν δὲ τυχῶν Ἑρμῆν, καὶ Μῦσας ἰ-
λάσομ' ἀγνάς

Οὐ δαπάναις τρυφεραῖς, ἀλλ' ἀρε-
ταῖς ὁσίαις.

Εἰ χεῖ σοι περὶ τῶν γράφειν, ἔχω
πλείονα τῶ ἀνδρός. ἐντυχῶν δ' τῶ Χαί-
ρωνεῖα Πλατάρχῳ, τ' Κρατῆ^Θ ἀνα-
γράφαντι βίον, εἶδεν ἐκ παρέργου τῶ
μανθάνειν δεήσῃ τ' ἀνδρα. [εἶτ' ἠγε-
μῶν ἐγένετο Ζήνωνι τῶν καλῶν δογ-
μάτων. ἐπὶ τῶν Φασί τῶν Ἑλλήνας
ἐπιγράφει τοῖς ἐαυτῶν οἴκοις ἐπὶ τῶν
προπυλαίων. Εἰσοδος Κρατῆ^Θ Ἁγα-
θῶ Δαίμονι.]

Ἄλλ' ἐπανώμεν ἐπ' ἐκεῖνο πάλιν,
ὅτι χεῖ τ' ἀρχόμενον κυνίζειν, αὐτῶ
πρῶτον ἐπιμαῖν πικρῶς, καὶ ἐξελέγ-
χειν, καὶ μὴ κολακεύειν· ἀλλὰ ἐξελά-
ζειν ὅτι μάλιτα αὐτὸν ἀκρεῖως, εἰ τῆ
πολυτελείᾳ τῶν σιλιῶν χαίρει· εἰ σρω-
μῆς δεῖται μαλακῆς· εἰ τιμῆς, ἢ δόξης
ἐστὶν ἤτιον· εἰ τῶ ζήλοῖ τὸ περιβλέ-
πεσθαι, καὶ εἰ κενὸν εἶη, τίμιον ὁμῶς νο-
μίζει. μὴ δὲ εἰς συμπεριφορὰν ὀχλῶν
καθῆσθαι. γευέσθαι δὲ τρυφῆς μὴ δὲ
ἀκρω, Φασί, τῶ δακτύλῳ, ἕως αὐτὴν
παντελῶς παλῆσθαι. τότε ἤδη καὶ τῶν τοι-
στῶν, ἀν' ἠρασίπλη, θίγειν εἰδὲν κω-
λύει. Ἐπεὶ καὶ τῶν ταύρων ἀκρῶ τῶ
ἀδενεσέρους ἐξίσασθαι τῆς ἀγέλης, καὶ
καθ' ἑαυτὸς νεμομένους ἀγείρειν τὴν ἰσ-
χίαν ἐν μέσῃ, καὶ κατ' ὀλίγον εἰθ' ἕτως ἐ-
πιέναι, καὶ προκαλεῖσθαι, καὶ τῆς ἀγέλης
ἀμφισβητεῖν τοῖς προκατέχουσιν, ὡς
μᾶλλον ἀξιώτερον προΐσασθαι. Ὅστις
ἐν κυνίζειν ἐθέλει, μήτε τ' τεῖδινα,
μήτε τὴν πήραν, μήτε τὴν βακτηρίαν, καὶ

Formicaeque divitias, pecunias qua-
rens.

Sed justitia particeps esse, et divitias co-
gere

Faciles, parables, pretiosas ad virtu-
tem.

Harum compos Mercurium et Musas pro-
pitiabo castas,

Non sumtibus delicatis, sed virtutibus
sanctis.

Habeo & alia plura de eo viro dicenda, si
quid de illo tibi scribere attinet. Quod si
Plutarchum Charonensem legeris, qui Cra-
tetis vitam conscripsit, nihil erit cur obiter
hic a nobis, cujusmodi vir ille fuerit, velis
cognoscere. Hic ipse praclarorum dogma-
tum Zenoni dux & autor extitit. De
quo etiam memoriae proditur, Gracos i-
studadium suarum vestibulis inscripsisse
vulgo: INGRESSUS CRATETI PRO-
SPERO GENIO.

Sed eo revertamur, quod dicere coepi-
mus: Qui Cynicam professionem aggredi-
tur, hunc ante omnia castigare semeti-
psum & arguere nec adulari oportere sibi,
sed in se severius inquirere, ecquid epula-
rum apparatus splendido delectetur, aut
mollioribus stragulis: utrum honoris ac
gloriae cupiditate vincatur: an a circumstan-
tibus suspici velit, idque, tametsi vanum
sit, magni faciendum existimet. Ergo i-
dem sese nunquam ad vulgi mores accom-
modet: delicias ne primoribus quidem, ut
ferunt, digitis attingat, donec illas penitus
proculcaverit. Quod ubi consecutus fue-
rit; tum demum, ubi res & tempus feret,
illas degustare poterit. Ita enim & tauro-
rum imbecilliores narrant ex armento se
subducere, solosque paulatim vires suas col-
ligere: quibus confirmatis, tandem in prio-
res armenti duces invadere, atque ad certa-
men elicere, cumque iis de armenti princi-
patu contendere, quem sibi tanquam di-
gniores vendicant. Quamobrem quisquis
Cynicum profiteri volet, is non solum tri-
tum pallium, aut peram, aut baculum, aut
comam

Horatius 1.22 haec sim-
ilia judicat

comam amplectetur; ut quasi in pago aliquo, ubi tonsoris officina nulla, neque literarius ludus est, intonsus & illiteratus incedat: verum pro baculo, rationem ipsam; pro Cynica pera, constans animi propositum, Philosophiæ esse signa, persuasum habeat. Audaciam vero tum demum usurpet, cum quanti sit faciendus ante demonstraverit. Quemadmodum Crates olim, ac Diogenes, qui fortunæ minas omnes, sive ludibrium mavis aut contumeliam, adeo non impatienter tulerunt, ut Diogenes quidem a piratis captus illuderet; Crates vero bona sua publicaret: cumque distorto esset corpore, in cruris sui claudicationem & gibbum humerorum dicta jaceret: ad ædes autem amicorum seu sponte seu vocatus accederet, maximeque necessarios invicem reconciliaret, si quid inter illos simultatis intercessisse cognosceret. Hujus vero reprehensio acerbitate omni carens suavitatis lepore condiebatur: ut non calumniari vellet, quos argueret; sed tam ipsis, quam cæteris, qui audiebant prodesse, videretur. Tametsi non eum sibi finem præcipue statuerant; sed id unum in vita spectabant, uti felices essent: cæterorum eatenus curam gerebant, quatenus hominem intelligebant animal esse ad vitæ communionem civilemque societatem a natura factum. Itaque civibus suis non exemplis modo, sed & sermonibus commodare studebant. Quocirca quicumque Cynicus ac vir probus esse cupit, is sui primum ipsius curam suscipiens, Diogenis & Cratetis exemplo, omnes omnino ex animo perturbationes ejiciat; tum rectæ rationi ac menti obtemperans, ex ejus præscripto universâ moderetur. Hoc enim Diogenis, opinor, Philosophiæ caput erat. Quod autem ad meretricem accessit aliquando, (quanquam hoc fortasse semel, aut ne semel quidem accidit) tum cum ali-

τὴν κόμην ἀγαπάτω μόνον· ὡς περ ἐν κόμῃ βαδίζη κερείων καὶ διδασκαλείων ἐνδεεῖ, ἀναρτῶ ἢ ἀγράμματῶ· ἀλλὰ τὸ λόγον ἀντὶ τῆς σκήπτρου, ἢ τὴν ἔνστασιν ἀντὶ τῆς πήρας τῆς κυνικῆς, ὑπολαμβάνετω φιλοσοφίας γνωρίσματα. παρρησία δὲ χρησιμὸν αὐτῷ, πρῶτον ὅπως πέφυκεν ἄξιον ἐπιδειξαμένῳ· ὡς περ, οἶμαι, Κράτης, καὶ Διογένης· οἱ πᾶσαν μὲν ἀπειλήν τύχης, ἢ εἴτε παιδιάν, εἴτε παρωϊαν χρησάμενοι, τοσῶτον ἀπέσχον τῆς δυσκόλως ἐνεγκεῖν, ὡς ἄλλος μὲν ὑπὸ τῶν καταπολιτιστῶν ὁ Διογένης, ἐπαίξεν· ὁ Κράτης δὲ ἐδημοσίευσεν τὴν ἔσσαν· εἶτα εἰς τὸ σῶμα βλαβεῖς, ἐσκωπῆεν ἑαυτὸν τὴν χολότηλα τῆς σκέλης, ἢ τὸ κυρτὸν τῶν ὤμων· ἐπορεύετο δὲ ἐπὶ τὰς τῶν φίλων ἐστίας, ἀκλήτῳ, κεκλημένῳ, διαλλάσων τῆς οἰκειοτάτης ἀλλήλοις, εἶποτε τασιάζοντας ἀδοχοῖτο. ἐπέλιμα δὲ ἔμειπεν κερίας, ἀλλὰ μετὰ χάριτος· ἔχοντα ἵνα συνοφανεῖν δοκῇ τῆς σωφρονιστένης· ὠφελεῖν δὲ ἐθέλων αὐτῆς τε ἐκείνης, ἢ τῆς ἀκούσας· ἢ ἔτι τῆς ἦν τὸ προηγούμενον ἀλλοῖς τέλει· ἀλλ' ὅπερ ἔφη, ἐσκόπευεν ὅπως αὐτοὶ μὲν εὐδαιμονήσωσιν· ἐμελε δὲ ἀλλοῖς τῶν ἄλλων τοσῶτον, ὅσον οἱ μὲν ξυνέσαν φύσιν καὶ νόμον ἢ πολιτικὸν ζῶον τὸ ἄνθρωπον εἶναι· ἢ τῆς συμπολιτευομένης ὠφέλησαν, ἔτοις παραδείγμασι μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῖς λόγοις. Ὅστις ἐν ἀνθρώπῳ Κυνικός εἶναι, καὶ περὶ αὐτοῦ ἀνὴρ, αὐτῶ πρότερον ἐπιμεληθείς· ὡς περ Διογένης, καὶ Κράτης· ἐξελαυνέτω μὲν τὴν ψυχῆς ἅπαντα ἐκ πάσης τὰ πάθη ὀρεθῶν δὲ ἐπιβρέψας τὰ καθ' ἑαυτὸν λόγῳ, καὶ νόμῳ, κυβερνάτω. κεφάλαιον δὲ ἦν, ὡς ἐγὼ οἶμαι, τῆς δὲ Διογένης φιλοσοφίας. εἰ δὲ ἐτάρα ποτὲ προσῆλθεν ὁ ἀνὴρ· καί τοι καὶ τῆς τυχόν ἀπαξ, ἢ ἑδὲ ἀπαξ ἐγένετο· ὅταν ἡμῖν

οἶμαι ἕως κεφ. 35.

ε. δεαν

τὰ ἄλλα κατὰ τὸ Διογένει γένηλαι σφ-
 δαῖσιν· ἀνὴρ ἔγω φανῆ, καὶ τοῖσιν ἡ
 "Φάναι φανερώς ἐν ὀφθαλμοῖς πάν-
 των, ἃ μεμψόμεθα, ἃ δὲ αἰτιασόμεθα.
 πρότερον μὲν τοῖ τὴν Διογένους ἡμῶν ἐ-
 πιδειξάμεν ἑυμάθειαν, καὶ τὴν ἀγ-
 χίνοιαν, καὶ τὴν ἐν τοῖς ἄλλοις ἀπασιν
 ἐλευθερίαν, αὐτάρκειαν, δικαιοσύ-
 νην, σωφροσύνην, εὐλάβειαν, χάριν,
 προσοχήν· ὡς μὴ φέρον εἰκῆ, μὴδὲ μά-
 την, μὴδὲ ἀλόγως ποιῶν· ἐπεὶ καὶ
 ταῦτα τῆς Διογένους εἰσὶ φιλοσοφί-
 ας οἰκεία· παλείτω τύφον, καλαπα-
 ζέτω τῶν τὰ μὲν ἀναγκαῖα τῆς φύ-
 σεως ἔργα κρυπτόντων ἐν σιότητι· φη-
 μι δὲ τῶν περιττωμάτων τὰς ἐκκρί-
 σεις ἐν μέσῃσι δὲ ταῖς ἀγοραῖς ἢ ταῖς
 πόλεσιν ἐπιηδευούτων τὰ βιασώτατα,
 ἢ μὴ φέρον ἡμῶν οἰκεία τῇ φύσει· χρημά-
 των ἀρπαγὰς, συκοφαντίας, γραφὰς
 ἀδίκους διώξεις ἄλλων τοιούτων συρφε-
 τῶν πραγμάτων· Ἐπεὶ ἢ Διογένους εἶτε
 p. 197 ἀπέπαρδεν, εἶτε ἀπεπαῖησεν, εἶτε ἄλλο
 τι τοιοῦτον ἔπραξεν, ὡς περὶ ἐν λέγουσιν,
 ἐν ἀγορᾷ οἱ πολλοὶ τὸ ἐκείνων πόντων τύ-
 φον ἐποίησε διδάσκων αὐτὸς, ὅτι πολλῶν
 φαυλοτέρα, καὶ χαλεπώτερα τῶν
 ἐπιηδέουσι. Τὰ μὲν γὰρ ἐστὶν ἡμῶν πα-
 σιν, καὶ φύσει· τὰ δὲ, ὡς ἐπὶ εἰπεῖν, ἢ
 φένι πάντα δὲ ἐκ διαστροφῆς ἐπιη-
 δεύεται. Ἀλλ' οἱ νῦν τῶ Διογένους ζη-
 λῶσι τὸ ῥᾶσον καὶ κερφότατον ἐλό-
 μενοι, τὸ κρεῖττον οὐκ εἶδον. σὺ τε
 ἐκείνων εἶναι σεμνότερον ἐθέ-
 λων, ἀπεπλανήθης τοσούτου τῆς
 Διογένους προαρέσεως, ὡς αὐτὸν ἐλε-
 εινὸν ἐνόμισας. Εἰ δὲ τούτοις μὲν ἠπί-
 σεις ὑπὲρ ἀνδρῶς λεγομένοις, ὃν οἱ πάν-
 τες Ἕλληνας τότε ἐθαύμασαν μὲν Σω-
 κράτη, καὶ Πυθαγόραν, ἐπὶ Πλάτω-
 νος, καὶ Ἀριστοτέλους ἢ γέγονεν ἀκροα-
 τῆς ὅτι σωφρονεσάτης καὶ συνελωτά-
 τος Ζήνωνος καὶ θεγεμῶν· ὡς ἔτι εἰκός
 ἦν ἀπαντας ἀπαληθῆσαι περὶ ἀνδρῶς ἔγω
 Φαύλας, ὅποῖον σὺ διακωμῶδεῖς, ὡς ἐλ-

A quis in ceteris haud impar Diogenis obla-
 tus fuerit, si quid ejusmodi palam & in o-
 mnium oculis usurpare visum fuerit, non
 reprehendemus, neque crimini vertemus;
 sed antequam eo deveniat, primum Dio-
 genis illam in se docilitatem, solertiam, &
 in ceteris omnibus libertatem, frugalitatem,
 justitiam, temperantiam, religionem, gra-
 tiam, attentionem exprimat: nihil ut te-
 mere aut frustra & sine ratione molia-
 tur, quoniam quidem ea sunt cum Dio-
 genis Philosophia conjuncta: tum demum
 B arrogantiam proculcet, & illos derideat,
 qui cum necessariis naturæ clam fungan-
 tur officiis; cujusmodi est excremento-
 rum egestio; palam & in medio foro vio-
 lentissima quæque, & ab hominum natura
 penitus abhorrentia committunt, alienas
 pecunias rapiunt, calumnias struunt, inju-
 stas accusationes instituunt, cætera id ge-
 nus inhonesta & illiberalia persequi non
 verentur. Nam & Diogenes ipse, sive
 pedebat, sive alvum levabat, sive aliquid
 C ad eum modum coram omnibus in foro
 faciebat (quod plerique factum asserunt)
 id eo videlicet agebat, ut illorum calca-
 ret arrogantiam, & eos doceret quanto
 istis deteriora & acerbiora perpetrarent.
 Hæc enim nobis omnibus secundum na-
 turam accidunt; illa vero nemini, ut se-
 mel dicam, naturalia sunt, sed ex depra-
 vatione ac corruptela proficiscuntur. At
 hodierni illi Diogenis imitatores, id quod
 facilius ac levius est deligentes, quod præ-
 stantius est non animadvertunt. Tu vero,
 D qui te istis honestiorem & graviorem esse
 studes, usque eo a proposito ac mente
 Diogenis aberrasti, ut eundem infelicem
 arbitreris. Quod si tu iis, quæ de viro
 illo prædicantur, adhibendam fidem non
 putares quem quidem Græci tunc o-
 mnes post Socratem & Pythagoram, Pla-
 tonis & Aristotelis ætate mirati sunt; cujus
 auditor fuit temperantissimi illius ac pru-
 dentissimi Zenonis magister: aut si id cum
 animo tuo reputare velles, non posse mor-
 talium omnium de tam vili & abjecto ho-
 mine, qualem tu Diogenem per risum ac
 ludibrium

ludibrium
 ne tu amp
 virum dilig
 ses. Equi
 Diogeni
 am, quæ
 ria distaret,
 ille in stibad
 melius quam
 auratis tectis
 zam suavius
 culas epulari
 lida lavat,
 Philosophi p
 lineis illis, qu
 jocari tibi &
 jacere, qui Xer
 vicis, aut ut
 Atqui si in libr
 am navares,
 homines facim
 almodum Ale
 mitatem suspex
 nil ejusmodi,
 si ulla in re co
 bl, inquam, ad
 tantum muliero
 rum, vitam ad
 o, si quid forte
 profecerit, non
 hac in re lucrum
 hac disputatio p
 noque, ut ajunt
 o profundimus.
 havo me subces
 tasse; imo vero
 am antea cogn
 aliud efficim
 oratione præ
 p paritabit.

ludibrium fuisse dictitas, aberrare iudicia; nã tu amplius de illo cogitasses, eumque virum diligentius tibi experiendum putasses. Ecquis enim Græcorum non illam Diogenis patientiam ac laborum tolerantiam, quæ nihil a regia quadam magnificentia distaret, vehementer obstupuit? Jacebat ille in stibadio dormiens intra dolium suum, melius quam magnus ille Persarum rex sub auratis tectis, molli ac delicato lecto. Mazam suavius cœnabat, quam tu modo Siculas epularis ad mensas. Corpus, ubi calida laverat, ad aërem siccabat; idque pro Philosophi professione aptius sane, quam linteis illis, quibus defricari soles. Credo joculari tibi & in illum hominem fas est dicta jacere, qui Xerxem, velut alter Themistocles, viceris, aut ut Alexander Macedo Darium. Atqui si in libris paululum evolvendis operam navares, uti nos politici & negotiosi homines facimus, non ignorares quem admodum Alexander Diogenis magnanimitatem suspexisse & adamasse dicatur. Sed nihil ejusmodi, quantum apparet, inest tibi ulla in re commendatione dignum. Nihil, inquam, admodum. Itaque infelicium tantum muliercularum mortuam, ut ita dixerim, vitam admiraris ac diligis. Jam vero, si quid forte nostra hæc apud te oratio profecerit, non minus tuum quam meum hac in re lucrum agetur. Sin autem nihil hæc disputatio promovet, quam e re nata, unoque, ut ajunt, spiritu de hoc argumento profudimus. Testes enim sunt Musæ, biduo me subcesivis horis hoc opus elucubrassè; imo vero tu mihi ipse testis es, quantum antea cognoscere potuisti. Sed si nihil aliud efficimus; at nos certe tantum virum oratione prædicasse nunquam omnino pœnitebit.

A *τις, ἴσως ἂν τι πλεον ἐσκόπησας περὶ αὐτῶ, καὶ πορρωτέρω προήλθες τῆς ἐμπειρίας τ' ἀνδρός. Τίνα γὰρ ἐκ ἐξέπληξε τῶν Ἑλλήνων ἢ Διογένης κατ' ἐξουσίαν, βασιλικῆς ἐκ ἐξω μεγαλοψυχίας ἔσα καὶ φιλοπονίας; ἐκὰς δευδεν ἀνὴρ ἐπὶ σιβάδῃ ἐν τῷ πύθω βέλιον, ἢ μέγας βασιλεὺς ὑπὸ τοῖς ἐπιχρύσοις ὀρόφοις, ἐν τῇ μαλθακῇ κλίνῃ. ἠὲ τὴν μάζαν ἠδίων ἢ σὺ νῦν τὰς Σικελικὰς ἐσθίεις τραπέζας. ἐλέγχο δερμῶ τὸ σῶμα πρὸς τ' ἀέρα ξηραίνων, ἀντὶ τ' ὀφονίων, οἷς ἀπομάτην φιλοσοφώτερον. Πάνυ γὰρ φιλοσοφῶσοι προσήκει κωμωδεῖν ἐκείνον, ὅτι κατεργάσω τ' Ξέρξην, ὡς ὁ Θεμισοκλῆς ἢ τ' Δαρεῖον, ὡς ὁ Μακεδῶν Ἀλέξανδρος. εἰ σμικρὰ τὰς βίβλους ἀνελίττων, ἐμελέτας, ὥσπερ ἡμεῖς οἱ πολίτικοι ἢ πολυπραγμονες, ἔγνωσ ἂν ὅπως Ἀλέξανδρος ἀγαθῆναι λέγεσθαι τὴν Διογένης μεγαλοψυχίαν.*

B *αν. Ἀλλ' ἐκ ἐσι σοι τέτων ἔδεν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, σπερδαῖόν ποθεν πολλῶ γε καὶ δεῖ. γυναικῶν ἀθλίων τε θαύμακας Φιλῶν νεκρὸν βίον. εἰ μὲν ἔν ὁ λόγος τί πλεον ἐποίησεν, ἐκ ἐμὸν μᾶλλον ἢ σὸν ἐσι κέρδ. εἰ δὲ ἔδεν περᾶνωμεν ἐκ τῶ παραχρημα περὶ τῶν τοιούτων ἂν ἀπνευστὶ τὸ δὴ λεγόμενον συνείρανης. ἔσι γὰρ πάρεργον ἡμέραν δυοῖν, ὡς ἴσασιν αἱ Μῆσαι. μᾶλλον δὲ καὶ αὐτὸς ὅποσα πρὸς δέν ἐγνώκεις. ἡμῖν δὲ ἔ μεταμελήσῃ τ' εἰς τ' ἀνδρα εὐφημίας.*

